

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Соціологічний факультет
Кафедра соціології управління та соціальної роботи

Магістерська робота

на тему:

«Проектний менеджмент у сфері волонтерських ініціатив під час
війни: чинники успішності»

Студентки 2 курсу групи ЗСМ-62
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 054 – Соціологія
Зубович Анни Володимирівни

Науковий керівник:
кандидат соціологічних наук,
доцент, доцент ЗВО кафедри соціології управління
та соціальної роботи
Вакуленко Світлана Миколаївна

Харків 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет соціологічнийКафедра соціології управління та соціальної роботиРівень вищої освіти другий (магістерський)Спеціальність 054 «Соціологія»Освітньо-професійна програма «Соціальний менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

підпис ініціали, прізвище

«25» жовтня 2023 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ПРОЄКТ)

Зубович Анни Володимирівни

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи Проектний менеджмент волонтерських ініціатив під час війни: чинники успішностікерівник роботи кандидат соціологічних наук, доцент, доцент ЗВО кафедри соціології управління та соціальної роботи Вакуленко Світлана Миколаївна

затверджені наказом по університету від «04» листопада 2024 року № 10065/3583.

2. Строк подання студентом роботи «02» грудня 2024 року.

3. Перелік питань, які потрібно розробити

1. Проаналізувати, як волонтерські ініціативи організовують свою діяльність за допомогою проектного підходу

2. Визначити ключові фактори, що впливають на успішність соціальних проектів

3. Оцінити вплив цих факторів на результативність реалізації проектів

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
	Теоретичні основи дослідження проектного менеджменту у сфері волонтерських ініціатив
	Методи дослідження чинників успішності волонтерських ініціатив

	Дослідження впливу різних чинників на впровадження волонтерських ініціатив

5. Дата видачі завдання «25» жовтня 2023 року.

Студент

Зубович А.В.

підпис

ініціали, прізвище

Керівник роботи

підпис

Вакуленко С.М.
ініціали, прізвище

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
------------	---

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У СФЕРІ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ	10
1.1. Поняття волонтерських ініціатив	10
1.2. Застосування проєктного менеджменту для організації волонтерських ініціатив	28
1.3. Моделі та підходи до управління волонтерськими ініціативами під час кризових ситуацій.....	40
Висновки до Розділу 1	46
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИННИКІВ УСПІШНОСТІ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ.....	48
2.1. Мета і завдання дослідження.....	48
2.2. Методи дослідження.....	48
2.3. Інструменти дослідження.....	50
2.4. Етапи дослідження.....	51
2.5. Визначення чинників успішності волонтерських ініціатив	52
Висновки до Розділу 2	64
РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РІЗНИХ ЧИННИКІВ НА ВПРОВАДЖЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ	66
3.1. Елементи програми соціологічного дослідження	66
3.2. Оцінювання успішності ініціатив	71
Висновки до розділу 3	88
ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	97
ДОДАТОК А Анкети для волонтерів та бенефіціарів.....	106
ДОДАТОК Б Гайд для проведення напівструктурованих інтерв'ю з волонтерами.....	109

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах сучасної війни в Україні волонтерські ініціативи стали важливим соціальним явищем, спрямованим на підтримку військових, цивільного населення та вирішення гуманітарних проблем. Волонтерство відіграє критично важливу роль у забезпеченні соціальної стійкості суспільства, особливо в умовах обмежених ресурсів та посилення кризових викликів. Проєктний підхід до управління такими ініціативами дозволяє значно підвищити їх ефективність, забезпечуючи чітку структуру діяльності, контроль за ресурсами та прозорість виконання завдань.

Попередні дослідження підтверджують значення волонтерського руху у кризових умовах, однак вплив чинників на реалізацію таких ініціатив і впровадження проєктного підходу потребують більш детального аналізу. Це обумовлює актуальність роботи, спрямованої на вдосконалення управління волонтерськими ініціативами під час війни в Україні.

У роботі пропонується гіпотеза, що успіх волонтерської ініціативи є результатом комплексного впливу багатьох чинників, які виходять за межі стандартних параметрів оцінки ефективності проєктів. Волонтерські ініціативи відрізняються від формалізованих проєктів своєю динамічністю, спонтанністю та високою залежністю від взаємодії між соціальними, організаційними та ресурсними аспектами. Ці чинники формують унікальну структуру, яка визначає успішність ініціативи у кризових ситуаціях.

Гіпотеза: Успішність волонтерських ініціатив залежить від комплексної взаємодії організаційних, ресурсних та соціальних чинників, які унікально проявляються у нестабільних кризових умовах і відрізняються від традиційних проєктних підходів.

Робота фокусується на доказі того, що успішність волонтерських ініціатив формується під впливом сукупності різноманітних чинників, які не можуть бути зведені до стандартних параметрів управління проєктами. Врахування цих чинників дозволяє створювати більш адаптивні та стійкі моделі управління ініціативами, які здатні забезпечити їхню ефективність у кризових ситуаціях.

Метою дослідження є визначення чинників, що впливають на успішність реалізації волонтерських проєктів.

Завдання дослідження

1. Дослідити, як волонтерські ініціативи організовують свою діяльність за допомогою проєктного підходу.
2. Визначити ключові чинники, що впливають на успішність реалізації волонтерських проєктів.
3. Оцінити вплив цих чинників на результативність волонтерських проєктів.
4. Дослідити роль реалізації волонтерських проєктів у вирішенні соціальних проблем під час війни.
5. Розробити рекомендації для підвищення ефективності управління волонтерськими ініціативами.

Об'єктом дослідження є волонтерські ініціативи в Україні під час війни та їх управління за допомогою проєктного підходу.

Предмет дослідження — чинники, що впливають на успішність реалізації волонтерських проєктів під час війни та сприяють вирішенню соціальних проблем.

Методи дослідження

Для досягнення мети дослідження були застосовані наступні методи:

- Теоретичний аналіз наукової літератури для вивчення існуючих підходів до управління волонтерськими ініціативами та визначення соціальних факторів, що впливають на їхню ефективність.
- Опитування та інтерв'ю з керівниками волонтерських проєктів для збору емпіричних даних про вплив соціальних чинників на успішність проєктів.
- Аналіз статистичних даних про волонтерські ініціативи в Україні, зокрема щодо їхньої результативності, кількості залучених волонтерів та виконаних завдань.

Наукова новизна

Наукова новизна дослідження полягає у визначенні та систематизації ключових чинників, які впливають на успішність волонтерських ініціатив під час війни. Дослідження розширює розуміння проєктного підходу до управління волонтерськими ініціативами в кризових умовах і дає можливість побудувати ефективні стратегії управління в майбутньому.

Практичне значення дослідження

Отримані результати можуть бути використані для розробки практичних рекомендацій з підвищення ефективності управління волонтерськими ініціативами в умовах криз, зокрема під час війни. Це дослідження може слугувати основою для розробки нових підходів до соціального управління, а також для розробки стратегій співпраці між волонтерськими ініціативами та державними органами.

Структура роботи

Магістерська робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота містить висновки, в яких

підсумовано основні результати дослідження, а також рекомендації щодо покращення ефективності управління волонтерськими ініціативами.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У СФЕРІ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ

1.1. Поняття волонтерських ініціатив

Волонтерські ініціативи є особливим видом соціальної активності, що базується на добровільній участі громадян у вирішенні різних соціальних проблем, наданні допомоги окремим категоріям населення або суспільству в цілому. У сучасних умовах волонтерство набуло значення потужного громадського руху, який сприяє згуртуванню суспільства, вирішенню кризових ситуацій та задоволенню потреб, з якими не завжди справляється держава.

Визначення терміну "волонтерська ініціатива" має своє місце в контексті сучасного дослідження, але воно не є офіційно закріпленим у нормативно-правових актах України. Натомість поняття "волонтерська діяльність" чітко визначено Законом України "Про волонтерську діяльність", де зазначається, що це добровільна, безкорислива діяльність фізичних осіб, спрямована на надання допомоги іншим особам чи суспільству.

"Волонтерська ініціатива" як термін більш широко використовується в суспільному дискурсі, ніж у правовій площині, і здебільшого позначає певний конкретний проєкт, акцію чи групу людей, які організовують діяльність з метою допомоги. У цьому сенсі "ініціатива" означає не стільки сам процес волонтерства, скільки його окрему організаційну форму або проєктну структуру.

Якщо говорити з наукової точки зору, то "волонтерська ініціатива" може розглядатися як прояв волонтерської діяльності, що має чітко окреслені рамки, наприклад:

- Тематичну спрямованість (гуманітарна, екологічна тощо);
- Тимчасові обмеження (короткострокові акції або довгострокові проєкти);
- Організаційні аспекти (ініціативи окремих осіб, об'єднань або організацій).

Тому термін "волонтерська ініціатива" не варто вважати тотожним "волонтерській діяльності". Діяльність — це ширше поняття, яке охоплює всі форми, методи та процеси волонтерства. Ініціатива ж є конкретною дією, спрямованою на досягнення певної мети в межах волонтерської діяльності.

Таблиця 1.1. Підходи до визначення волонтерських ініціатив

№	Підхід	Опис
1	Соціальний	Розглядає волонтерство як форму соціальної підтримки, яка сприяє інтеграції громадян у вирішення суспільно важливих проблем, активізації громадянської участі та розвитку соціального капіталу.
2	Організаційний	Наголошує на структурованому або спонтанному характері волонтерських ініціатив, які організовуються для досягнення конкретних соціальних, гуманітарних або екологічних цілей.
3	Правовий	Визначає волонтерську діяльність як регульовану на державному рівні відповідно до чинного законодавства України, зокрема Закону України "Про волонтерську

№	Підхід	Опис
		діяльність", де закріплені права, обов'язки та принципи волонтерства.

Підходи до визначення волонтерських ініціатив є основою для розуміння їхньої природи, особливостей та функцій у суспільстві.

Соціальний підхід акцентує увагу на ролі волонтерства як механізму соціальної підтримки, який сприяє інтеграції вразливих груп населення, зміцненню соціальних зв'язків та розвитку соціального капіталу. Цей підхід підкреслює, що волонтерські ініціативи є не лише інструментом вирішення нагальних суспільних проблем, але й важливим чинником формування солідарності та активізації громадянської позиції. Наприклад, волонтерські ініціативи, які забезпечують допомогу внутрішньо переміщеним особам, виконують не лише функцію гуманітарної підтримки, але й створюють умови для їхньої соціальної адаптації. Однак, варто зазначити, що соціальний підхід має обмеження, оскільки часто ігнорує питання ефективності та координації ресурсів.

Таблиця 1.2. Соціологічні теорії, ключові ідеї та джерела для волонтерських ініціатив

Соціологічна теорія/підхід	Ключові ідеї	Аналіз у контексті волонтерських ініціатив	Ключові джерела
Теорія колективної дії (Манкур Олсон)	Об'єднання індивідів для досягнення спільної мети	Волонтерські ініціативи базуються на моральних стимулах і співпраці,	Olson, M. (1965). <i>The Logic of Collective Action: Public Goods and the Theory of</i>

Соціологічна теорія/підхід	Ключові ідеї	Аналіз у контексті волонтерських ініціатив	Ключові джерела
	через стимулювання участі.	що пояснює активну участь громадян.	<i>Groups.</i> Harvard University Press.
Теорія соціального капіталу (П'єр Бурдьє, Роберт Патнем)	Мережі взаємної підтримки, довіри та співпраці укріплюють суспільні зв'язки.	Волонтерські ініціативи сприяють зміцненню соціальних мереж і довіри в суспільстві.	Putnam, R. D. (2000). <i>Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community.</i> Simon & Schuster.
Структурний функціоналізм (Талкотт Парсонс)	Волонтерські ініціативи виконують функцію стабілізації суспільства у кризові періоди.	Заповнення прогалин у функціонуванні державних інституцій через допомогу волонтерів.	Parsons, T. (1951). <i>The Social System.</i> Routledge & Kegan Paul.
Теорія раціонального вибору	Індивіди зважують вигоди і витрати перед тим, як долучитися до волонтерства.	Моральне задоволення і репутація часто стають нематеріальними стимулами для волонтерів.	Coleman, J. S. (1990). <i>Foundations of Social Theory.</i> Harvard University Press.

Соціологічна теорія/підхід	Ключові ідеї	Аналіз у контексті волонтерських ініціатив	Ключові джерела
Теорія соціальної мобілізації	Волонтерські ініціативи — форма колективних дій для досягнення соціальних змін.	Мобілізація ресурсів і залучення людей через спільне бачення проблем і цілей.	McCarthy, J. D., & Zald, M. N. (1977). 'Resource mobilization and social movements: A partial theory.' <i>American Journal of Sociology</i> , 82(6), 1212–1241.

Організаційний підхід, своєю чергою, зосереджується на управлінських аспектах волонтерської діяльності. Він передбачає структурування ініціатив через впровадження принципів проєктного менеджменту, таких як планування, визначення чітких цілей і критеріїв ефективності, а також координація дій учасників. У цьому підході волонтерство розглядається не просто як стихійний прояв громадянської активності, а як систематизований процес із вимірюваними результатами. Наприклад, гуманітарні організації, які доставляють допомогу у зони бойових дій, часто використовують принципи логістики для оптимізації ресурсів і зменшення ризиків. Хоча цей підхід підвищує ефективність діяльності, його слабкою стороною є можливість втрати гнучкості та спонтанності, які є ключовими елементами волонтерства.

Правовий підхід додає ще один важливий вимір до розуміння волонтерських ініціатив, акцентуючи увагу на необхідності створення чітких правових рамок для їх функціонування. Він забезпечує правовий

захист як для волонтерів, так і для бенефіціарів, регламентує умови діяльності організацій і забезпечує прозорість фінансових потоків. У контексті України, де волонтерство відіграє ключову роль у забезпеченні як гуманітарної, так і військової допомоги, правове регулювання набуває особливого значення. Закон України "Про волонтерську діяльність" створює необхідну базу для розвитку цього руху, але в умовах війни виникають нові виклики, пов'язані із забезпеченням безпеки волонтерів та врегулюванням співпраці з державними структурами. У цьому контексті правовий підхід виявляє свою обмеженість через недостатню адаптацію до динамічних умов кризового середовища.

Інтеграція цих трьох підходів дозволяє створити комплексне розуміння волонтерських ініціатив, адже кожен із них акцентує увагу на окремих аспектах їхньої діяльності. Соціальний підхід сприяє усвідомленню суспільної ролі волонтерства, організаційний — підвищенню ефективності, а правовий — забезпеченню стійкості та легітимності. Водночас, кожен із підходів має свої обмеження, і лише їх синтез дозволяє розвивати волонтерський рух як ключовий елемент громадянського суспільства. В умовах сучасних викликів, таких як війна в Україні, важливо не лише інтегрувати ці підходи, але й адаптувати їх до змінних умов, що включає впровадження інноваційних практик, розробку нових моделей взаємодії між волонтерами, державою та суспільством, а також посилення нормативно-правового регулювання.

Волонтерська діяльність в Україні має чітке законодавче визначення, яке закріплене в Законі України "Про волонтерську діяльність". Згідно з цим законом, волонтерська діяльність — це добровільна, соціально спрямована, безкорислива діяльність, яка здійснюється шляхом надання волонтерської допомоги. Основними характеристиками волонтерської діяльності є її добровільність, соціальна спрямованість та безкорисливість.

Добровільність означає, що участь у волонтерській діяльності здійснюється виключно за власним бажанням особи, без примусу чи обов'язку. Соціальна спрямованість підкреслює, що волонтерська діяльність спрямована на вирішення суспільно значущих завдань, таких як підтримка людей, які перебувають у складних життєвих обставинах, допомога внутрішньо переміщеним особам, сиротам, літнім людям, людям із інвалідністю тощо. Безкорисливість передбачає, що волонтери не отримують матеріальної вигоди, хоча їм можуть компенсувати витрати, пов'язані з їхньою діяльністю.

Закон визначає суб'єктів волонтерської діяльності, серед яких є волонтери та організатори волонтерської діяльності. Волонтерами є фізичні особи, які добровільно беруть участь у волонтерській діяльності. Організатори волонтерської діяльності включають благодійні організації, громадські об'єднання, релігійні організації та інші юридичні особи, які здійснюють волонтерську діяльність відповідно до закону.

Напрями волонтерської діяльності є різноманітними й охоплюють широкий спектр суспільно корисних завдань. Серед них — надання допомоги особам у складних життєвих обставинах, забезпечення правової, медичної та психологічної підтримки, сприяння екологічному та культурному розвитку, а також підтримка внутрішньо переміщених осіб. В умовах воєнного стану волонтерська діяльність набуває особливого значення, включаючи організацію гуманітарної допомоги, евакуаційних заходів, транспортування, забезпечення військових засобами першої необхідності тощо.

Закон також регламентує права та обов'язки волонтерів. Вони мають право отримувати інформацію про умови своєї діяльності, користуватися страхуванням у разі ризиків, а також отримувати компенсацію витрат,

пов'язаних із виконанням завдань. Водночас волонтери зобов'язані дотримуватись законодавства, виконувати домовленості з організаторами та забезпечувати конфіденційність отриманої інформації.

Законодавче визначення волонтерської діяльності має важливе практичне значення. Воно дозволяє розмежувати волонтерство та інші види соціальної допомоги, наприклад, оплачувану роботу, і гарантує правовий захист волонтерів. Також це сприяє створенню сприятливих умов для розвитку волонтерських ініціатив, таких як державна підтримка, податкові пільги та спрощення реєстраційних процедур. Таким чином, волонтерська діяльність у правовій площині виступає як ключовий механізм вирішення соціально важливих завдань на засадах добровільності, безкорисливості та суспільної відповідальності, особливо в умовах кризових ситуацій, зокрема воєнного стану в Україні.

Таблиця 1.3. Ознаки волонтерських ініціатив

№	Ознака	Опис
1	Добровільність	Участь у волонтерській діяльності здійснюється на основі особистого бажання, без примусу чи зобов'язання.
2	Безкорисливість	Діяльність волонтерів не спрямована на отримання матеріальної чи фінансової вигоди, хоча може передбачати компенсацію витрат.
3	Соціальна спрямованість	Головною метою є вирішення суспільних або гуманітарних проблем, підтримка вразливих верств населення.

№	Ознака	Опис
4	Гнучкість і адаптивність	Волонтерські ініціативи здатні швидко адаптуватися до змін у соціальному, економічному чи політичному середовищі, оперативно реагуючи на виклики.

Поняття "ініціатива" є багатограним і має різні аспекти тлумачення в залежності від контексту, у якому воно використовується. У загальному сенсі, ініціатива означає активну пропозицію чи початок певних дій, спрямованих на досягнення певної мети. У цьому значенні ініціатива є не лише стартовим етапом певної діяльності, але й важливим проявом активної позиції, відповідальності та креативності.

З наукової точки зору "ініціатива" може розглядатися як характеристика суб'єкта, що виявляється у здатності діяти проактивно, брати на себе відповідальність за створення і реалізацію ідей. У соціології поняття ініціативи часто пов'язують із процесами самоорганізації, коли група чи окрема особа виявляють готовність брати участь у вирішенні суспільно важливих завдань без зовнішнього примусу.

У контексті волонтерської діяльності "ініціатива" набуває особливого значення, оскільки саме через ініціативність громадян зароджуються волонтерські рухи, кампанії та проекти. Волонтерська ініціатива, на відміну від формальної організації, часто має спонтанний характер і ґрунтується на активності невеликої групи або навіть однієї особи. Наприклад, волонтерська ініціатива може проявлятися у створенні локального проекту для збору гуманітарної допомоги або організації культурно-освітніх заходів.

Якщо аналізувати з юридичного боку, ініціатива не є окремо визначеним поняттям у законодавстві України. У законодавчих текстах, таких як Закон України "Про волонтерську діяльність", термін "волонтерська ініціатива" не

вживається. Проте з точки зору практики, ініціатива може бути визначена як проактивна дія, спрямована на організацію певного проєкту або заходу, що має соціальну або гуманітарну мету.

У психології поняття ініціативи розглядається як здатність індивіда або групи проявляти активність у складних чи нестандартних ситуаціях. Це тісно пов'язано з мотивацією, лідерством і внутрішнім бажанням змінювати реальність навколо себе. У цьому контексті ініціатива є основою для інновацій, коли волонтери або громади пропонують нестандартні рішення для соціальних проблем.

Критичний аналіз поняття "ініціатива" дозволяє виділити його як ключовий елемент громадянської активності. Без ініціативності громадян волонтерський рух не міг би існувати, адже саме ініціатива створює основу для мобілізації ресурсів, залучення однодумців та реалізації ідей. Водночас, слід зазначити, що ініціатива потребує чіткої організаційної підтримки для того, щоб не залишитися спонтанним проявом активності. Вона повинна трансформуватися у структуровану діяльність з чітко визначеними цілями, задачами та інструментами реалізації.

Таким чином, поняття "ініціатива" є невід'ємним елементом як волонтерської діяльності, так і ширшого суспільного життя. Це прояв активної позиції, який стає рушієм змін, але для його ефективної реалізації важливо забезпечити системність, координацію та підтримку з боку організацій, держави чи громадськості. У сучасних умовах, зокрема в Україні, волонтерські ініціативи є прикладом того, як спонтанна громадянська активність може перетворитися на потужний соціальний рух, що здатний змінювати ситуацію навіть у найскладніших обставинах.

Таблиця 1.4 Класифікація волонтерських ініціатив

№	Тип ініціатив	Опис
1	Гуманітарні	Спрямовані на надання допомоги в умовах кризових ситуацій, таких як війна, стихійні лиха, епідемії. Метою є забезпечення основних потреб постраждалих (харчування, одяг, ліки).
2	Соціальні	Включають допомогу вразливим групам населення (людям похилого віку, дітям-сиротам, людям з інвалідністю), спрямовану на поліпшення їхнього добробуту та соціальної інтеграції.
3	Освітні та культурні	Організація програм навчання, підвищення кваліфікації, культурних заходів, спрямованих на розвиток особистості, підтримку освіти та культури.
4	Екологічні	Зосереджені на захисті навколишнього середовища, зокрема проведенні акцій із прибирання територій, висадки дерев, збереження природних ресурсів.

Волонтерська діяльність має свої глибокі соціальні корені та впливає з потреби соціальної солідарності та взаємодопомоги, що притаманно людському суспільству. Історично волонтерство виникло як відповідь на суспільні виклики, коли виникала необхідність об'єднати зусилля для подолання спільних загроз чи проблем. Проте у сучасному світі волонтерство стало більш інституціоналізованим, набуло характеру організованих рухів, що підтримуються громадськими організаціями, державними структурами або міжнародними фондами [17]. Розглянемо

основні теоретичні поняття, пов'язані з тематикою волонтерства та волонтерської діяльності, їх особливості та відмінності:

Таблиця 1.5. Основні волонтерські поняття

Поняття	Основні характеристики	Відмінності	Джерела
Волонтерство	Добровільна участь людей у суспільно корисній діяльності, що має соціальний, гуманітарний або екологічний характер.	Загальне поняття, що охоплює різні форми суспільної активності.	Соціологічні дослідження, міжнародні документи (ООН, ЮНІСЕФ).
Волонтерська діяльність	Законодавчо визначена діяльність, яка передбачає надання безкорисливої допомоги, що регулюється Законом України "Про волонтерську діяльність".	Юридично визначена діяльність із правами та обов'язками учасників.	Закон України "Про волонтерську діяльність".
Волонтерський рух	Масовий соціальний рух, який охоплює групи волонтерів, організації або об'єднання, що працюють задля	Охоплює широку спільноту волонтерів, що працюють у різних напрямках.	Соціальні дослідження, історичний аналіз

Поняття	Основні характеристики	Відмінності	Джерела
	досягнення спільної мети.		волонтерських рухів.
Волонтерські проєкти	Конкретні проєкти з визначеними цілями, строками реалізації, бюджетом та залученими ресурсами для вирішення соціальних завдань.	Має структурований характер із чіткими параметрами та організацією.	Проектні плани, програми волонтерських організацій.
Волонтерська ініціатива	Спонтанний прояв активності групи або індивіда, спрямований на вирішення певної соціальної проблеми без чіткої структури.	Може бути неформальною, короткостроковою або без чіткої організації.	Громадські ініціативи, спонтанні акції.
Волонтер	Фізична особа, яка бере участь у волонтерській діяльності добровільно, без фінансової вигоди, виконуючи завдання соціальної або гуманітарної спрямованості.	Індивідуальний суб'єкт волонтерської діяльності, який виконує конкретні завдання.	Закон України "Про волонтерську діяльність", міжнародні конвенції.

Таким чином, можна сказати, що волонтерська ініціатива є специфічним елементом волонтерської діяльності, що відрізняється своєю спонтанністю, неформальним характером та акцентом на швидкій реакції на конкретну проблему. Основні її відмінності можна простежити в кількох аспектах:

1. Спонтанність та початковий імпульс: волонтерська ініціатива часто виникає як реакція на певну кризову чи нагальну ситуацію. Наприклад, це може бути організація допомоги постраждалим від стихійного лиха, війни чи іншої надзвичайної події. Ініціатива зазвичай не передбачає попереднього довгострокового планування, а формується на основі нагальної потреби.
2. Неформальність: на відміну від волонтерської діяльності, яка може бути структурована через організовані рухи або проєкти, волонтерська ініціатива часто має тимчасовий і неформальний характер. Вона може включати обмежену кількість учасників, які діють без залучення великих ресурсів чи формальних процедур.
3. Фокус на конкретній проблемі: волонтерська ініціатива здебільшого спрямована на вирішення однієї чітко визначеної проблеми або виконання конкретного завдання. Наприклад, ініціатива може полягати в зборі коштів для лікування хворої дитини, доставці гуманітарної допомоги до визначеного населеного пункту чи організації локального екологічного заходу.
4. Обмеженість у часі та масштабах: ініціативи, як правило, мають короткостроковий характер і реалізуються в обмеженому масштабі. Їх мета — швидко зреагувати на проблему, після чого ініціатива може припинити своє існування або трансформуватися у більший проєкт чи рух.
5. Незалежність від формальних організацій: більшість волонтерських ініціатив виникають незалежно від уже існуючих організацій чи

структур. Їхніми ініціаторами можуть бути окремі особи, невеликі групи активістів або навіть місцеві громади.

6. Ресурсна гнучкість: волонтерські ініціативи зазвичай працюють з мінімальними ресурсами, які часто залучаються через особисті контакти, соціальні мережі чи громадську підтримку. Це надає їм гнучкості у виконанні завдань, але водночас може обмежувати їх ефективність у масштабних проєктах.

7. Локальний контекст: ініціативи часто виникають і діють у межах певної локальної спільноти, відповідаючи на конкретні потреби цієї спільноти. Наприклад, це може бути організація збору речей для мешканців конкретного села чи району.

Ключова відмінність: волонтерська діяльність vs волонтерська ініціатива.

Хоча волонтерська діяльність є більш загальним і широким поняттям, що охоплює всі форми волонтерства, волонтерська ініціатива є більш вузькою і характеризується своєю специфікою. Вона часто є першим кроком, із якого може зародитися більш масштабний волонтерський проєкт або рух. Наприклад, те, що починалося як ініціатива доставки їжі до лікарень під час пандемії, може перерости у національну програму підтримки медиків.

Практичне значення. Роль волонтерських ініціатив особливо значуща у кризових умовах, коли необхідно швидко реагувати на потреби суспільства. У сучасній Україні, в умовах війни, волонтерські ініціативи стали важливим інструментом мобілізації ресурсів та забезпечення підтримки як військових, так і цивільного населення. Їх перевагою є оперативність, гнучкість та здатність залучати широке коло громадян до вирішення нагальних проблем. Однак для забезпечення їх довготривалої ефективності важливо розвивати системний підхід і сприяти їх трансформації в організовані форми волонтерської діяльності [7].

Таблиця 1.6. Порівняння волонтерської ініціативи та волонтерського проєкту

Критерій	Волонтерська ініціатива	Волонтерський проєкт
Рівень організації	Спонтанна, без попереднього планування.	Чітко структурована з розробленим планом.
Тривалість	Короткострокова, діє до вирішення конкретної проблеми.	Чітко визначені часові рамки, іноді довгострокова.
Масштаби	Локальна, обмежена кількість учасників.	Локальна, регіональна або міжнародна, широка аудиторія.
Ресурси	Залучаються швидко та на добровільній основі.	Потребують попереднього залучення фінансів, матеріалів, грантів.
Форма участі	Індивідуальна або групова, часто неформальна.	Формалізована участь, часто в межах організації.
Мета	Реакція на нагальні потреби чи кризові ситуації.	Чітко визначені цілі з вимірюваними результатами.

Різниця між "волонтерською ініціативою" та "волонтерським проєктом" полягає в рівні структурованості, меті, масштабах і підходах до організації. Хоча обидва ці поняття належать до сфери волонтерської діяльності, вони мають суттєві відмінності в ключових аспектах.

Головна відмінність між волонтерською ініціативою та проєктом полягає в рівні структурованості та тривалості. Ініціатива є спонтанним та гнучким проявом волонтерської активності, тоді як проєкт — це довгострокова діяльність із чітким планом. Ініціативи часто є джерелом для

зародження більш масштабних і формалізованих волонтерських проєктів. Обидва ці елементи важливі, оскільки ініціативи забезпечують швидку реакцію на виклики, а проєкти гарантують системність і сталість у вирішенні соціальних проблем.

Волонтерська ініціатива є спонтаннішою за проєкт через її природу, яка часто пов'язана з реакцією на нагальні, непередбачувані потреби або кризові ситуації. Це пояснюється кількома ключовими аспектами:

1. Невідкладність дії: ініціативи зазвичай виникають у відповідь на нагальні соціальні чи гуманітарні виклики, які потребують швидкого вирішення. Наприклад, стихійне лихо, раптова гуманітарна криза або воєнна ситуація стимулюють групу людей швидко організуватися для допомоги. У таких умовах часто немає часу для довготривалого планування чи розробки структурованого проєкту.
2. Відсутність попереднього планування: на відміну від проєктів, які зазвичай потребують детального аналізу, формулювання цілей, залучення ресурсів та визначення часових рамок, ініціатива може розпочатися з простої ідеї чи рішення окремої особи або групи осіб. Наприклад, люди можуть організувати збір коштів чи речей через соціальні мережі, не маючи чіткого плану подальшої діяльності.
3. Мінімальні ресурси та організація: волонтерські ініціативи можуть виникати без значних ресурсів чи складної організації. Наприклад, хтось може вирішити організувати збір гуманітарної допомоги чи створити точку харчування для постраждалих, використовуючи лише особисті зв'язки та мінімальну підтримку громади. Цей низький бар'єр для початку діяльності сприяє їхній спонтанності.
4. Відсутність формальної структури: ініціативи часто не мають формальної організації або чітких правил функціонування. Це означає, що їхні учасники не завжди дотримуються формалізованих

процесів чи стандартів, характерних для волонтерських проєктів. Це дозволяє швидше розпочати роботу, але обмежує масштаб і тривалість діяльності.

5. Ситуативність: ініціативи, як правило, орієнтовані на вирішення конкретної ситуації чи проблеми. Наприклад, це може бути разова акція, така як організація допомоги постраждалим у певному регіоні. Натомість проєкти зазвичай мають ширшу мету та стратегічну спрямованість, яка вимагає підготовки.
6. Емоційний імпульс: ініціативи часто народжуються з емоційного імпульсу — бажання негайно допомогти. Люди, натхненні ситуацією або кризою, діють на основі ентузіазму, що забезпечує швидкість, але іноді обмежує ефективність чи довговічність ініціативи.
7. Гнучкість і простота в реалізації: через свій неформальний характер ініціативи є більш гнучкими, ніж проєкти. Вони не вимагають бюрократичних процесів, узгоджень чи формальних звітів, що дає змогу оперативно адаптуватися до потреб ситуації.
8. Початковий етап розвитку: багато волонтерських проєктів розпочиналися саме як ініціативи. Спочатку невелика група осіб могла реагувати на локальну проблему, але згодом ініціатива масштабувалася, отримувала підтримку і трансформувалася в проєкт із більш структурованим підходом.

Проектний менеджмент у сфері волонтерських ініціативах відіграє ключову роль у забезпеченні їхньої ефективності. Волонтерські проєкти, на відміну від ініціатив, зазвичай мають попередній період планування, оцінки потреб, залучення ресурсів та розробки чіткої стратегії реалізації. Вони включають такі етапи, як формулювання мети, розробка бюджету, визначення ролей учасників і критеріїв оцінки ефективності. Ця організація

забезпечує сталість і масштабованість проєкту, але водночас ускладнює та уповільнює його запуск порівняно з ініціативами [2].

Спонтанність волонтерських ініціатив є їхньою сильною стороною, оскільки дозволяє швидко реагувати на кризи та залучати людей до участі. Однак ця характеристика також обмежує їх у масштабах і тривалості. Проєкти, хоч і менш спонтанні, мають перевагу в системності, ефективності використання ресурсів і можливості досягнення довгострокових результатів. Ініціативи часто слугують стартовим етапом для створення більш структурованих і довготривалих проєктів.

1.2. Застосування проєктного менеджменту для організації волонтерських ініціатив

Проєктний менеджмент можна і доцільно застосовувати до волонтерських ініціатив, хоча і з певними особливостями, залежно від їхньої природи та масштабу. Проєктний менеджмент є універсальним підходом, який дозволяє структурувати діяльність, оптимізувати використання ресурсів і забезпечити досягнення визначених цілей. У випадку волонтерських ініціатив це може значно підвищити їхню ефективність і результативність.

Таблиця 1.7. Фази застосування проєктного менеджменту до волонтерських ініціатив

Фаза	Опис	Приклад
Ідентифікація	Визначення проблеми, мети та завдань.	Виявлення потреб у зборі речей для внутрішньо переміщених осіб.
Планування	Розробка плану дій, визначення ресурсів, ролей і строків.	Створення графіка доставки гуманітарної допомоги та формування команд для збору речей.
Управління ресурсами	Координація фінансових, людських і матеріальних ресурсів.	Розподіл волонтерів на групи: збір коштів, доставка, зв'язок із громадами.
Реалізація	Виконання запланованих дій.	Доставка допомоги до пункту призначення, звітність про кількість отримувачів допомоги.
Моніторинг	Оцінка виконання завдань, аналіз результатів.	Підрахунок зібраної допомоги, аналіз ефективності логістики, визначення прогалин у роботі.

Таблиця 1.7. ілюструє фази застосування проєктного менеджменту до волонтерських ініціатив, підкреслюючи їхню адаптивність до реалій гуманітарної діяльності. Фаза ідентифікації спрямована на чітке визначення потреб, на які реагує ініціатива, що є критично важливим у кризових умовах. Наприклад, виявлення необхідності доставки продуктів чи речей до певного регіону. Фаза планування формує основу для подальшої діяльності, дозволяючи розподілити ролі, ресурси та часові рамки, що значно підвищує ефективність роботи. Управління ресурсами, представлена як окрема фаза, демонструє, наскільки важливо оптимально використовувати обмежені ресурси, властиві волонтерським ініціативам. Реалізація є безпосереднім

втіленням плану в життя, а моніторинг забезпечує контроль за виконанням завдань і дозволяє виявити прогалини для їхнього усунення в майбутньому.

Таблиця 1.8. Переваги застосування проєктного менеджменту до волонтерських ініціатив

Перевага	Опис
Системність	Дозволяє чітко структурувати діяльність, розподілити обов'язки та уникнути хаосу.
Орієнтація на результат	Забезпечує досягнення чітко сформульованих цілей.
Прозорість і підзвітність	Полегшує звітність перед донорами, партнерами та громадою.
Управління ризиками	Дозволяє передбачити можливі проблеми та швидко на них реагувати.
Залучення партнерів	Полегшує комунікацію з іншими організаціями та донорами.

Таблиця 1.8. описує переваги застосування проєктного менеджменту до волонтерських ініціатив. Системність як головна перевага дозволяє перевести навіть найспонтанніші ініціативи на рівень організованої діяльності, що мінімізує ризик неефективного використання ресурсів. Орієнтація на результат підкреслює важливість досягнення чітких цілей, які можуть бути виміряні як кількісно, так і якісно. Прозорість і підзвітність є критичними для підтримання довіри громади та донорів, що має велике значення для сталості ініціатив. Управління ризиками забезпечує готовність

до зовнішніх викликів, а залучення партнерів полегшує інтеграцію додаткових ресурсів і підтримку.

Таблиця 1.9. Особливості застосування проєктного менеджменту до волонтерських ініціатив

Особливість	Опис
Добровільність	Волонтери діють без оплати, тому мотивація є ключовим фактором.
Обмежені ресурси	Часто використовуються мінімальні ресурси, які необхідно оптимально розподілити.
Гуманітарна спрямованість	Мета полягає у вирішенні соціальних проблем, а не у фінансових показниках.
Гнучкість	Ініціативи повинні швидко адаптуватися до змінних обставин.

Таблиця 1.9. розглядає особливості волонтерських ініціатив, які впливають на застосування до них проєктного менеджменту. Добровільність волонтерської діяльності вимагає особливого підходу до мотивації учасників, оскільки вони діють без матеріальної винагороди. Обмеженість ресурсів підкреслює необхідність пріоритетності завдань і оптимального використання наявних можливостей. Гуманітарна спрямованість визначає специфіку мети таких ініціатив, яка, на відміну від комерційних проєктів, часто не вимірюється фінансовими показниками. Гнучкість є ключовою перевагою волонтерських ініціатив, оскільки вона дозволяє швидко реагувати на зміни ситуації або потреб.

Таблиця 1.10. Порівняння традиційного проєкту та волонтерської ініціативи з точки зору проєктного менеджменту

Критерій	Традиційний проєкт	Волонтерська ініціатива
Рівень планування	Високий, із детальним планом.	Мінімальний або відсутній.
Тривалість	Довгострокова, визначені часові рамки.	Короткострокова або одноразова.
Масштаб	Може бути великим (регіональним або міжнародним).	Локальний, обмежений.
Ресурси	Попередньо залучаються через бюджети, гранти тощо.	Використовуються наявні ресурси, іноді залучені спонтанно.
Організація	Формалізована структура управління.	Неформальна, часто ініціативна.

Таблиця 1.10. порівнює традиційний проєкт і волонтерську ініціативу з точки зору проєктного менеджменту, підкреслюючи їхні ключові відмінності. Традиційний проєкт характеризується високим рівнем планування, структурованістю і тривалими часовими рамками. Це дозволяє працювати на великому масштабі, але обмежує здатність до швидкої реакції. Волонтерська ініціатива, навпаки, є менш формалізованою, короткостроковою та спрямованою на нагальні потреби. Ця спонтанність дозволяє реагувати швидше, але може обмежувати тривалість і сталість діяльності.

Таблиця 1.11. Інструменти проєктного менеджменту, що підходять для волонтерських ініціатив

Інструмент	Опис	Приклад застосування
Gantt Chart	Графік, що показує строки виконання завдань і етапів проєкту.	Планування збору речей і доставки гуманітарної допомоги.
Work Breakdown Structure (WBS)	Ієрархічна структура завдань для чіткого розподілу обов'язків.	Визначення ролей волонтерів: збір коштів, доставка, зв'язки з громадою.
Канбан-дошка	Інструмент для візуалізації завдань та їхнього прогресу.	Відстеження виконання завдань у реальному часі (збір, упаковка, доставка).
Методи Agile	Гнучкі підходи до управління, що дозволяють швидко адаптуватися до змін.	Організація евакуації людей у зоні бойових дій з можливістю змінювати маршрути в процесі.

Таблиця 1.11 аналізує інструменти проєктного менеджменту, які підходять для волонтерських ініціатив. Такі інструменти, як Gantt Chart і Work Breakdown Structure, дозволяють ефективно планувати та розподіляти завдання, що особливо корисно для волонтерських ініціатив із залученням кількох команд. Канбан-дошка спрощує візуалізацію виконання завдань, що робить її ідеальною для роботи з численними короткостроковими активностями. Методи Agile, які забезпечують гнучкість і швидку адаптацію, дозволяють волонтерським ініціативам реагувати на зміни в реальному часі, зокрема в кризових ситуаціях, таких як військові конфлікти чи стихійні лиха.

Усі ці аспекти підкреслюють доцільність застосування проєктного менеджменту до волонтерських ініціатив, водночас демонструючи

необхідність адаптації традиційних підходів до специфіки гуманітарної діяльності. Це дає змогу волонтерським ініціативам переходити на системний рівень, зберігаючи свою гнучкість і здатність до швидкого реагування [24].

Проектний менеджмент — це сукупність методів, процесів, інструментів та практик, що використовуються для планування, організації, контролю та завершення проєкту. Він передбачає управління ресурсами, строками, завданнями та очікуваними результатами для досягнення визначених цілей у межах встановлених обмежень (час, бюджет, якість).

Відповідно до визначення Міжнародної асоціації проєктного менеджменту (IPMA), проєктний менеджмент — це діяльність, спрямована на використання навичок, інструментів і технік для досягнення мети проєкту через його управління від початку до завершення.

Основні компоненти проєктного менеджменту:

- Визначення цілей та задач проєкту.
- Планування (строків, ресурсів, бюджету).
- Реалізація та моніторинг прогресу.
- Управління ризиками.
- Завершення проєкту із підбиттям підсумків.

Проектний менеджмент заснований на кількох ключових концепціях, які дозволяють ефективно організовувати та управляти проєктами. Першою з них є розуміння циклу проєкту. Типовий проєктний цикл включає п'ять основних етапів: ініціація, планування, виконання, моніторинг і завершення. На кожному з цих етапів використовуються різні підходи і методи для забезпечення того, що проєкт буде завершено вчасно, в межах бюджету і з досягненням всіх визначених цілей [45]. Ключовою

особливістю проєктного менеджменту є те, що кожен проєкт є унікальним, має свої унікальні завдання, часові рамки і ресурси.

Проектний підхід — це концептуальна основа для організації діяльності у формі проєкту. Він полягає в тому, щоб розглядати будь-яку діяльність як проєкт із визначеними цілями, завданнями, строками, ресурсами та результатами. Проектний підхід більше акцентує увагу на філософії управління, де діяльність організовується через чітко визначені етапи.

Відповідно до сучасного розуміння, проєктний підхід може бути використаний як основа для структуризації різних типів діяльності, навіть якщо вони не формалізовані як "проєкт" у традиційному розумінні. Він застосовується там, де потрібно досягнути конкретного результату в обмежений час за умови ефективного використання ресурсів.

Основні принципи проєктного підходу:

- Тимчасовий характер діяльності (визначений початок і кінець).
- Орієнтація на досягнення унікального результату.
- Чітке планування і поетапна реалізація.

Таблиця 1.12. Відмінності між проєктним менеджментом і проєктним підходом

Критерій	Проектний менеджмент	Проектний підхід
Сфера застосування	Дисципліна і система управління, застосовується до конкретних проєктів.	Концепція організації діяльності, застосовується до широкого спектра процесів.
Фокус	Ефективне виконання конкретного проєкту.	Організація діяльності через призму проєктного мислення.

Критерій	Проектний менеджмент	Проектний підхід
Формалізація	Базується на стандартах (PMBOK, PRINCE2, IPMA) із чіткими інструкціями.	Менш формалізований, може використовуватися інтуїтивно.
Орієнтація на результат	Спрямований на конкретні проекти з чіткими строками, бюджетом і вимогами.	Орієнтований на досягнення результату через впровадження елементів проектного мислення.
Контекст використання	Застосовується для структурованого і професійного управління проектами.	Адаптується для загальних методів і мислення в різних контекстах діяльності.

Отже, обидва поняття є актуальними, але мають різні рівні формалізації та сфери застосування. Проектний менеджмент є вузьким і професійно орієнтованим поняттям, тоді як проектний підхід має ширший фокус і є більш адаптивним у застосуванні до неформальних і волонтерських ініціатив.

Адаптація проектного підходу до волонтерських ініціатив є важливим процесом, який вимагає врахування специфіки волонтерської діяльності, її гуманітарної спрямованості та динамічних умов, у яких вона функціонує. Для ефективної адаптації необхідно врахувати кілька ключових аспектів.

1. Проста та зрозуміла структура. Однією з основних проблем впровадження проектного підходу є його складність для волонтерів, які часто не мають досвіду роботи з управлінськими інструментами. Тому важливо спростити ключові елементи проектного менеджменту. Наприклад, замість складних матриць планування можна використовувати прості

інструменти, як-от Google Sheets або Kanban-дошки, які дозволяють відстежувати прогрес завдань у візуальній формі.

2. Гнучкість і адаптивність. Волонтерські ініціативи часто діють у динамічному середовищі, де потреби та умови можуть швидко змінюватися. Наприклад, під час воєнного конфлікту маршрути доставки гуманітарної допомоги або обсяги необхідної допомоги можуть варіюватися. Використання гнучких методологій, таких як Agile або SCRUM, дозволяє адаптувати план у реальному часі. Наприклад, можна впроваджувати регулярні "спринти" для перегляду прогресу та внесення змін до плану.

3. Мінімізація бюрократії. Волонтерські ініціативи часто працюють із мінімальними ресурсами й у стислі строки. Тому важливо уникати зайвої бюрократизації процесів, яка характерна для традиційного проєктного підходу. Наприклад, звітність перед донорами чи партнерами повинна бути максимально спрощеною, але водночас прозорою. Це можна забезпечити за допомогою цифрових інструментів, таких як онлайн-таблиці для фіксації витрат або мобільні додатки для збору звітних даних.

4. Акцент на мотивації волонтерів. Волонтери є основним ресурсом таких ініціатив, але їхня діяльність базується на добровільності, що вимагає особливого підходу до мотивації. У межах проєктного підходу варто враховувати потреби учасників. Наприклад, можна створити гнучкий розподіл завдань, який дозволить волонтерам виконувати роботу у зручний для них час. Також важливим є визнання їхнього внеску через символічні нагороди, подяки чи публічне висвітлення результатів роботи.

5. Прозорість у використанні ресурсів. Довіра з боку громади та донорів є критично важливою для волонтерських ініціатив. Застосування проєктного підходу дозволяє створити прозору систему управління фінансами та іншими ресурсами. Наприклад, можна впровадити регулярні звіти про

використання коштів, доступні для громадськості, або інтегрувати системи моніторингу витрат у проєктний процес.

6. *Фокус на результатах.* Однією з особливостей волонтерської діяльності є її спрямованість на досягнення соціального ефекту, який складніше виміряти, ніж фінансові показники. Тому в межах проєктного підходу необхідно створити чіткі критерії оцінки результатів, наприклад, кількість отримувачів допомоги, географічний охоплення ініціативи чи кількість волонтерів, які залучені до діяльності. Це дозволить оцінювати ефективність і планувати подальші дії.

7. *Використання цифрових інструментів.* Сучасні технології значно спрощують управління волонтерськими ініціативами. Інструменти, такі як Trello, Slack, Asana або Google Workspace, дозволяють координувати роботу команд, відстежувати прогрес і забезпечувати комунікацію. Наприклад, Google Forms може бути використаний для збору заявок від волонтерів, а Trello — для управління завданнями.

8. *Управління ризиками.* У кризових ситуаціях ризики є неминучими. Важливо створити систему їхнього прогнозування та мінімізації. Це включає підготовку резервних планів на випадок, якщо початковий план стане нездійсненним. Наприклад, можна визначити альтернативні маршрути доставки допомоги або створити резерв ресурсів для непередбачених обставин.

9. *Інтеграція з партнерами.* Проєктний підхід дозволяє волонтерським ініціативам ефективно взаємодіяти з іншими організаціями, бізнесом чи державними установами. Наприклад, співпраця з місцевою владою може забезпечити доступ до додаткових ресурсів або логістичних рішень, що підвищить масштабність і результативність ініціативи.

10. Навчання та підтримка. Однією з ключових умов успішного впровадження проєктного підходу є навчання волонтерів базовим принципам управління проєктами. Це можна зробити через короткі тренінги або майстер-класи, які забезпечать волонтерів знаннями щодо планування, управління ресурсами та моніторингу.

Таким чином, ефективна адаптація проєктного підходу до волонтерських ініціатив дозволяє зробити їхню діяльність більш системною, прозорою та орієнтованою на досягнення конкретних результатів. Успішність цієї адаптації залежить від гнучкості застосовуваних методів, врахування специфіки волонтерської роботи та забезпечення простоти й зручності управлінських інструментів. Завдяки таким заходам волонтерські ініціативи можуть не лише реагувати на нагальні потреби, але й стати стійким інструментом соціальних змін [30].

У сучасному світі проєктний менеджмент також інтегрується з іншими управлінськими підходами, такими як гнучкі методології (Agile) або методи "Lean". Ці підходи дозволяють підвищити адаптивність проєктів до змінних умов ринку або інших зовнішніх факторів [36].

У підсумку, у роботі, в якій ми розглядаємо волонтерські ініціативи, використання обох термінів є виправданим, але з різними акцентами:

- "Проєктний менеджмент" у назві роботи вказує на структуровану, системну дисципліну управління, яку можна впровадити для підвищення ефективності волонтерської діяльності.
- "Проєктний підхід" у тексті більше стосується адаптації мислення та методів проєктного менеджменту до специфіки волонтерських ініціатив. Це враховує спрощення та гнучкість, характерні для волонтерських ініціатив.

1.3. Моделі та підходи до управління волонтерськими ініціативами під час кризових ситуацій

Управління волонтерськими ініціативами під час кризових ситуацій (зокрема війни, стихійних лих чи гуманітарних катастроф) вимагає особливих підходів і моделей, які забезпечують гнучкість, ефективну координацію ресурсів та швидке реагування на змінні умови. Волонтерські ініціативи є менш формалізованими, ніж проєкти, проте мають велику соціальну значущість. Розглянемо ключові моделі та підходи до управління такими ініціативами [24].

Одним із ключових аспектів є залучення громадських ресурсів, зокрема людських, матеріальних та інформаційних. Волонтерські ініціативи часто обмежені в часі та ресурсах, тому управління ними потребує гнучких моделей управління, що можуть швидко адаптуватися до мінливих умов і вимог ситуації [47]. У кризових ситуаціях моделі управління ініціативами повинні враховувати нестабільність навколишнього середовища, що може вимагати швидкого перегляду планів і стратегій.

Таблиця 1.13. Інструменти для волонтерських ініціатив

Інструмент	Опис	Переваги	Приклад використання
Gantt Chart	Візуалізує часові рамки завдань і залежності між ними.	Чітке планування строків і прогресу завдань.	Планування строків збору і доставки гуманітарної допомоги.

Інструмент	Опис	Переваги	Приклад використання
Work Breakdown Structure (WBS)	Структурує завдання і підзавдання в ієрархічній формі.	Розподіл відповідальності між учасниками.	Розподіл завдань між волонтерами для великого заходу.
Kanban-дошка	Відображає прогрес завдань у режимі реального часу.	Легка адаптація завдань і прогрес у реальному часі.	Координація завдань зі збору і доставки допомоги.
Slack або Microsoft Teams	Забезпечує швидку комунікацію між членами команди.	Можливість створювати окремі канали для різних задач.	Комунікація між групами волонтерів у різних регіонах.
Google Workspace (Docs, Sheets, Forms)	Хмарні інструменти для спільної роботи з документами й таблицями.	Простота у використанні, доступність для всіх учасників.	Збір заявок від волонтерів через Google Forms.
Asana або Monday.com	Платформи для управління завданнями і проєктами.	Організація завдань за пріоритетами з інтеграцією інструментів.	Управління багатозадачними волонтерськими проєктами.
CRM-системи (HubSpot, Zoho)	Системи управління контактами з	Автоматизація комунікацій і	Відстеження регулярних донорів

Інструмент	Опис	Переваги	Приклад використання
	донорами, волонтерами і партнерами.	управління взаємовідносинами.	і учасників ініціативи.
Agile або SCRUM	Гнучкі методології для швидкої адаптації до змін.	Оперативне планування короткострокових завдань.	Адаптація маршруту доставки залежно від умов.
Tableau або Power BI	Інструменти для аналізу даних і візуалізації результатів.	Зручна візуалізація даних для звітності і прийняття рішень.	Аналіз зібраних ресурсів і кількості допомоги.

Однією з найпоширеніших моделей є гнучкі підходи, зокрема методологія Agile, яка застосовується для забезпечення швидкої адаптації проєктів до нових обставин. Ця модель дозволяє організовувати роботу у вигляді коротких етапів або ітерацій, кожна з яких має свої конкретні завдання і цілі. Використання гнучких моделей в управлінні волонтерськими ініціативами дозволяє ефективно реагувати на нові виклики, змінювати пріоритети та швидко розподіляти ресурси відповідно до потреб [11]. Окрім цього, гнучкі підходи забезпечують тіснішу комунікацію між учасниками та зацікавленими сторонами, що дозволяє швидко ухвалювати рішення та мінімізувати затримки.

Соціальні зміни, які супроводжують кризові ситуації, значно впливають на управління волонтерськими ініціативами. Коли суспільство стикається з війною, економічною кризою або іншими глобальними

потрясіннями, пріоритети населення, державних органів та громадських організацій змінюються. Ці зміни вимагають адаптації моделей управління волонтерськими ініціативами до нових соціальних умов. Важливим аспектом є зміна поведінки людей та їхніх очікувань від волонтерської діяльності. Під час криз зростає потреба в швидкій мобілізації ресурсів та оперативному вирішенні проблем, що потребує гнучкого підходу до управління [27].

Таблиця 1.14. Моделі управління волонтерськими ініціативами

Модель	Особливості	Переваги	Недоліки	Приклад використання
Ієрархічна модель	Централізована координація, чіткі ролі, централізоване управління ресурсами.	Забезпечує чіткий порядок і контроль над процесами.	Менш ефективна у швидкозмінних умовах.	Організація масштабної гуманітарної допомоги через єдиний центр координації.
Горизонтальна модель	Автономія груп, гнучкість у реагуванні, відсутність чітко визначеного керівництва.	Висока адаптивність і швидкість реагування.	Можливі проблеми з дублюванням дій і координацією.	Локальні волонтерські групи, які збирають допомогу в своєму регіоні.

Модель	Особливості	Переваги	Недоліки	Приклад використання
Гібридна модель	Поєднання централізованого контролю та локальної автономії, ефективне використання ресурсів.	Баланс між контролем і гнучкістю, ефективність у складних умовах.	Потребує високого рівня комунікації між рівнями управління.	Мережі волонтерських організацій з центральною координацією і місцевою автономією.

Інший важливий аспект соціальних змін — це зростання ролі інформаційних технологій у процесі управління ініціативами. У кризових ситуаціях волонтерські проекти можуть швидко адаптуватися до нових умов завдяки використанню сучасних цифрових інструментів для координації діяльності, збору даних, моніторингу та звітності. Соціальні зміни, зокрема цифровізація суспільства, сприяють тому, що можуть здійснюватися ефективні комунікації на глобальному рівні, залучаючи нові ресурси та підтримку з-за кордону [30]. Це дозволяє волонтерським ініціативам працювати більш ефективно, незважаючи на складність обставин.

Таблиця 1.15. Підходи до управління волонтерськими ініціативами

Підхід	Особливості	Приклад використання
Ситуаційний підхід	Адаптація до конкретних умов кризи, гнучкість у прийнятті рішень.	Організація евакуації людей із зон бойових дій.
Інклюзивний підхід	Активна участь громад, орієнтація на локальні потреби.	Залучення переселенців до організації допомоги іншим переселенцям.
Гнучкий підхід (Agile)	Розбиття роботи на ітерації, постійна адаптація плану дій.	Допомога в умовах активних бойових дій із постійною зміною умов.
Партнерський підхід	Співпраця між волонтерами, громадськими організаціями, бізнесом і державою.	Спільні ініціативи з міжнародними організаціями для забезпечення гуманітарної допомоги.
Ресурсний підхід	Оптимізація управління обмеженими ресурсами, пріоритетний розподіл допомоги.	Розподіл гуманітарних вантажів між регіонами залежно від критичності ситуації.

Моделі та підходи до управління волонтерськими ініціативами повинні враховувати динамічний характер кризових ситуацій і специфіку волонтерської діяльності. Ієрархічна модель забезпечує контроль, горизонтальна сприяє швидкості, а гібридна дозволяє збалансувати обидві. Серед підходів ситуаційний підхід і гнучкі методи (Agile) є найефективнішими для оперативного реагування, тоді як інклюзивний і партнерський підходи забезпечують стійкість і залученість громадськості.

Використання цих моделей і підходів підвищує ефективність волонтерських ініціатив і допомагає зберегти їхню життєздатність у складних умовах.

Висновки до Розділу 1

У першому розділі роботи було розглянуто теоретичні основи проєктного менеджменту у сфері волонтерських ініціатив, а також аналізовано основні підходи та моделі управління такими ініціативами в кризових умовах. Аналіз наукових підходів та практичних моделей дозволив визначити ключові аспекти, які формують ефективність волонтерської діяльності.

1. Розуміння волонтерських ініціатив: було визначено, що волонтерські ініціативи є складовою суспільної мобілізації, спрямованої на вирішення актуальних соціальних проблем у кризових ситуаціях. На відміну від волонтерських проєктів, ініціативи менш формалізовані, але їхня гнучкість дозволяє швидше адаптуватися до змінних умов.
2. Соціологічні підходи до волонтерської діяльності: аналіз теорій колективної дії, соціального капіталу, функціоналізму, соціальної мобілізації та інтеракціонізму показав, що волонтерська діяльність базується на довірі, співпраці, соціальних взаємодіях і спільній меті. Ці підходи дозволяють зрозуміти мотивацію волонтерів, їхню роль у стабілізації суспільства та мобілізації ресурсів у кризових умовах.
3. Моделі управління волонтерськими ініціативами: було розглянуто три основні моделі управління: ієрархічну, горизонтальну та гібридну. Ієрархічна модель забезпечує чіткість і контроль, горизонтальна — швидкість реагування та адаптивність, а гібридна — баланс між централізованим управлінням і локальною автономією. Гібридна модель визнана найбільш ефективною у кризових ситуаціях, де потрібна одночасна координація та гнучкість.

4. Підходи до управління волонтерськими ініціативами: ситуаційний, інклюзивний, гнучкий (Agile), партнерський та ресурсний підходи дозволяють адаптувати управління до потреб конкретної ситуації. Зокрема, ситуаційний підхід забезпечує швидке реагування, інклюзивний — залучає громади та бенефіціарів, а гнучкий підхід дозволяє адаптувати плани до змінних умов.
5. Роль проєктного менеджменту: проєктний менеджмент є ключовим інструментом для структуризації волонтерської діяльності, зокрема в умовах обмежених ресурсів. Чітке визначення цілей, завдань, строків і ресурсів дозволяє підвищити ефективність волонтерських ініціатив та уникнути дублювання зусиль.

В умовах кризових ситуацій управління волонтерськими ініціативами вимагає інтеграції теоретичних знань і практичних моделей. Використання гнучких і адаптивних підходів у поєднанні з ефективними моделями управління дозволяє не лише задовольнити нагальні потреби суспільства, але й створити стійку основу для подальшого розвитку волонтерського руху. Знання, отримані в результаті цього аналізу, можуть слугувати основою для розробки практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності волонтерських ініціатив у кризових умовах.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИННИКІВ УСПІШНОСТІ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ

У цьому розділі розглянуто підходи до дослідження факторів, які впливають на ефективність реалізації волонтерських ініціатив у кризових ситуаціях. Запропоновано емпіричну базу дослідження, методи збору та аналізу даних, що дозволяють оцінити вплив соціальних, організаційних і ресурсних чинників на успішність волонтерських ініціатив.

2.1. Мета і завдання дослідження

Метою дослідження є виявлення ключових чинників, які впливають на успішність волонтерських ініціатив під час кризових ситуацій, зокрема війни, а також розробка рекомендацій для підвищення їх ефективності.

Завдання дослідження:

1. Розробити інструменти для збору емпіричних даних про волонтерські ініціативи.
2. Визначити основні соціальні, організаційні та ресурсні фактори, що впливають на успішність ініціатив.
3. Провести аналіз зібраних даних для виявлення закономірностей та ключових взаємозв'язків.
4. Розробити практичні рекомендації для підвищення ефективності управління волонтерськими ініціативами.

2.2. Методи дослідження

Для досягнення поставленої мети застосовувалися як кількісні, так і якісні методи дослідження. Їхнє поєднання дозволяє отримати більш об'єктивну та багатовимірну картину чинників, які впливають на успішність волонтерських ініціатив.

Теоретичний аналіз:

- Аналіз наукової літератури, присвяченої управлінню волонтерськими ініціативами.
- Вивчення соціологічних теорій (колективної дії, соціального капіталу, соціальної мобілізації тощо).
- Аналіз нормативно-правової бази щодо волонтерських ініціатив в Україні.

Соціологічне опитування:

Метод опитування використовується для збору інформації про:

- Мотивацію волонтерів.
- Взаємодію між учасниками ініціатив.
- Оцінку соціальних і ресурсних потреб волонтерських ініціатив.

Цільова група: волонтери, організатори ініціатив, отримувачі допомоги.

Інструменти: анкети з відкритими та закритими питаннями.

Експертні інтерв'ю

Цей метод передбачає проведення глибинних інтерв'ю з експертами у сфері волонтерської діяльності (координаторами ініціатив, представниками державних структур і громадських організацій). Він дозволяє отримати детальну інформацію про:

- Організаційні моделі та стратегії.
- Основні виклики та способи їх подолання.
- Роль партнерства та співпраці у забезпеченні успішності ініціатив.

Кількість інтерв'ю: 10–15 з ключовими експертами.

Формат: напівструктуровані інтерв'ю (питання формуються відповідно до досвіду респондентів).

Аналіз статистичних даних:

Для оцінки результативності волонтерських ініціатив використовуються кількісні дані:

- Кількість волонтерів.
- Обсяг зібраних і розподілених ресурсів.
- Результати реалізованих завдань.

Джерела даних: внутрішні звіти волонтерських організацій, державна статистика, дані міжнародних партнерів.

2.3. Інструменти дослідження

Для проведення дослідження були розроблені та застосовані спеціалізовані інструменти, які дозволяють глибше аналізувати чинники успішності волонтерських ініціатив. Одним із ключових інструментів стали анкети для соціологічного опитування. Ці анкети включали різноманітні запитання, як закриті (для кількісного аналізу), так і відкриті (для якісного аналізу), які були спрямовані на вивчення мотивації волонтерів, рівня задоволеності їхньою участю, а також основних викликів, з якими вони стикаються. Анкети були адаптовані до специфіки кризової ситуації, що дозволило отримати релевантні відповіді від цільової групи.

Крім того, використовувалися гайди для проведення експертних інтерв'ю. Вони містили напівструктуровані питання, які дозволяли гнучко змінювати тематику розмови залежно від специфіки досвіду респондентів. Ці інтерв'ю надавали можливість отримати поглиблену інформацію про стратегії управління волонтерськими ініціативами, виклики під час їх реалізації, а також перспективи співпраці між різними стейкхолдерами.

Для обробки зібраних даних були застосовані сучасні програмні інструменти, зокрема Excel та NVivo. Excel дозволяв проводити статистичний аналіз. NVivo використовувався для аналізу текстових даних, отриманих у результаті експертних інтерв'ю та контент-аналізу. Ці

інструменти сприяли систематизації даних і забезпечували високу точність аналізу.

2.4. Етапи дослідження

Дослідження проходило у кілька етапів, кожен з яких мав свою специфіку та важливість. Першим був підготовчий етап, під час якого було визначено основні дослідницькі завдання та сформовано проблематику. На цьому етапі також розроблялися методологія дослідження, інструменти збору даних, включаючи анкети, гайди для інтерв'ю та шаблони для контент-аналізу. Важливим завданням підготовчого етапу було визначення цільової групи для збору даних, зокрема волонтерів, координаторів ініціатив, бенефіціарів та представників державних структур.

Емпіричний етап включав безпосереднє проведення опитувань, інтерв'ю та збір даних з відкритих джерел, таких як медіапублікації, звіти організацій і статистичні дані. Під час цього етапу особлива увага приділялася точності збору даних та репрезентативності вибірки. Експертні інтерв'ю проводилися у форматі напівструктурованих бесід, що дозволяло адаптувати питання до досвіду кожного респондента. Опитування було організовано як онлайн, так і офлайн для забезпечення більшої охопленості.

На аналітичному етапі зібрані дані були оброблені та систематизовані. Використання програмного забезпечення забезпечувало якісний аналіз отриманих результатів, що дозволило виявити основні закономірності у впливі соціальних, організаційних та ресурсних чинників на успішність волонтерських ініціатив. На основі проведеного аналізу були сформульовані висновки та розроблені практичні рекомендації, які сприятимуть підвищенню ефективності волонтерської діяльності.

2.5. Визначення чинників успішності волонтерських ініціатив

Успішність волонтерських ініціатив визначається багатьма факторами, які можна умовно розділити на три основні групи: соціальні, організаційні та ресурсні чинники. Кожна група має свої особливості та впливає на ефективність реалізації волонтерської діяльності у кризових умовах. Розглянемо ці чинники детальніше.

Таблиця 2.1. Головні чинники успішності волонтерських ініціатив

Категорія чинників	Чинник	Значення для успішності
Соціальні чинники	Рівень громадської підтримки	Сприяє залученню більшої кількості учасників та ресурсів.
Соціальні чинники	Рівень довіри до волонтерів	Забезпечує ефективну комунікацію та збільшення обсягу підтримки.
Соціальні чинники	Соціальна взаємодія	Сприяє координації дій та уникненню дублювання зусиль.
Соціальні чинники	Рівень громадянської активності	Мобілізує громади для активної участі в ініціативах.
Організаційні чинники	Координація діяльності	Забезпечує узгодженість дій та ефективний розподіл ресурсів.
Організаційні чинники	Чітке планування	Дозволяє уникнути хаосу та досягати цілей вчасно.
Організаційні чинники	Комунікація	Покращує координацію всередині команди та залучення громадськості.
Організаційні чинники	Гнучкість і адаптивність	Дозволяє адаптувати дії до змінних умов.

Категорія чинників	Чинник	Значення для успішності
Організаційні чинники	Лідерство	Підтримує мотивацію команди та забезпечує ефективне управління.
Ресурсні чинники	Фінансові ресурси	Забезпечує фінансову стабільність та можливість реалізації завдань.
Ресурсні чинники	Людські ресурси	Професійні навички та мотивація волонтерів впливають на якість роботи.
Ресурсні чинники	Матеріально-технічні ресурси	Доступ до необхідних інструментів та матеріалів полегшує реалізацію завдань.
Ресурсні чинники	Інформаційні ресурси	Дозволяє оперативно реагувати на потреби та поширювати інформацію.
Ресурсні чинники	Підтримка партнерів	Об'єднання ресурсів і зусиль сприяє масштабуванню ініціатив.

Головні чинники успішності волонтерських ініціатив є взаємопов'язаними і комплексно впливають на результативність діяльності. Соціальні чинники створюють основу для мобілізації громад і побудови довіри, організаційні забезпечують структурованість і чіткість процесів, а ресурсні гарантують наявність необхідних матеріалів, фінансів та людських ресурсів. Аналіз цих чинників дозволяє не лише оцінити поточну ефективність ініціатив, але й розробити рекомендації для їхнього вдосконалення в умовах кризових ситуацій.

Успішність — це не просто виконання завдань, а складна взаємодія результативності, ефективності, довгострокового впливу, задоволення потреб учасників і прозорості діяльності. Для оцінки успішності важливо

враховувати як кількісні, так і якісні аспекти діяльності, а також соціальний вплив, який створюється волонтерськими ініціативами. Зрозуміння цих критеріїв дозволяє не лише оцінити поточну успішність, але й розробити стратегії для її підвищення в майбутньому.

Чітке розмежування понять "успішність" та "результативність" дозволяє уникнути теоретичних суперечностей і забезпечує точність аналізу. Успішність охоплює ширший спектр факторів, враховуючи не лише досягнення конкретних результатів, але й якість, соціальний вплив і стійкість діяльності. У контексті волонтерських ініціатив це є особливо важливим, оскільки такі ініціативи мають не лише оперативний, але й стратегічний вплив на громаду та соціум загалом.

У межах даного дослідження термін "успішність" буде використовуватися для характеристики загальної ефективності, результативності та соціального впливу волонтерських ініціатив. Успішність розглядатиметься через інтеграцію кількісних та якісних критеріїв, таких як досягнення поставлених цілей, задоволення потреб бенефіціарів, адаптивність до кризових умов та забезпечення довіри і прозорості.

Таблиця 2.2. Компоненти успішності волонтерських ініціатив

Компонент успішності	Опис компонента
Досягнення цілей	Реалізація поставлених цілей у визначені строки та в заданих параметрах.
Ефективність	Раціональне використання ресурсів для досягнення результатів.
Соціальний вплив	Позитивний вплив діяльності на громаду та задоволення потреб бенефіціарів.

Компонент успішності	Опис компонента
Прозорість довіра	Відкритість у використанні ресурсів і високий рівень довіри з боку учасників та суспільства.
Стійкість	Можливість продовжувати діяльність у довгостроковій перспективі з позитивними наслідками.
Задоволеність учасників	Рівень задоволення волонтерів, партнерів і бенефіціарів участю в ініціативі.

Таблиця 2.3. Різниця між успішністю та результативністю

Параметр	Успішність	Результативність
Суть поняття	Комплексне досягнення цілей із максимальним соціальним впливом.	Виконання поставлених завдань у конкретному обсязі.
Фокус	Якість, соціальний вплив, довготривалі результати.	Кількість виконаних завдань або досягнутих цілей.
Оцінка	Оцінюється як загальний вплив на громаду та зацікавлених сторін.	Оцінюється за досягненням чітко встановлених цілей.
Кількісні показники	Не обов'язково враховує точні кількісні показники.	Основний фокус — кількість досягнень.
Якісні показники	Включає задоволеність, прозорість, адаптивність.	Не враховує якість чи задоволеність.
Довготривалий вплив	Розглядається як ключова складова.	Не завжди враховується.

Параметр	Успішність	Результативність
Рівень довіри та прозорості	Прямо впливає на успішність через довіру учасників і громадськості.	Не є обов'язковим компонентом результативності.

Для оцінки успішності волонтерських ініціатив було визначено кілька ключових критеріїв. Один із них — ефективність, яка визначається здатністю ініціативи досягати поставлених цілей у встановлені строки з використанням доступних ресурсів. Цей критерій є важливим для забезпечення результативності діяльності навіть у складних умовах кризи. Результативність виступає ще одним значущим критерієм, який враховує кількісні та якісні показники виконаних завдань, наприклад, обсяги наданої допомоги або кількість бенефіціарів.

Стійкість ініціативи оцінюється за її здатністю до функціонування в довгостроковій перспективі, незважаючи на змінні умови. Це особливо важливо для ініціатив, що мають постійний характер і розраховані на вирішення довготривалих проблем. Задоволеність учасників, зокрема волонтерів та бенефіціарів, також є критерієм, що впливає на успішність. Високий рівень задоволеності забезпечує залученість волонтерів та довіру до ініціативи серед громади.

Прозорість управління ресурсами та діяльністю є ще одним важливим критерієм успішності. Відкритість у питаннях фінансування, використання ресурсів і звітності сприяє підвищенню довіри з боку громадськості та донорів. Ці критерії, у своїй сукупності, забезпечують повне уявлення про успішність волонтерської ініціативи та дозволяють виявити аспекти, які потребують вдосконалення. Визначення таких критеріїв є важливим

інструментом для підвищення якості управління волонтерськими ініціативами у кризових ситуаціях.

Таблиця 2.3. Основні форми громадської підтримки волонтерських проєктів

Номер	Форма підтримки	Опис
1	Фінансова допомога	Надання коштів для закупівлі ресурсів та підтримки функціонування
2	Волонтерська участь	Залучення громадян до безпосередньої допомоги на місцях
3	Матеріальна підтримка	Пожертвування товарів та послуг, необхідних для реалізації проєктів
4	Інформаційна підтримка	Проведення кампаній для підвищення обізнаності та залучення донорів

Джерело: складено автором на основі аналізу волонтерських проєктів.

Успішність волонтерських проєктів залежить не лише від кількості залучених ресурсів, але й від того, наскільки швидко та ефективно вони використовуються. Громадська підтримка дозволяє волонтерським організаціям бути більш гнучкими у реагуванні на потреби населення в умовах криз. Це особливо важливо під час збройних конфліктів, коли необхідно оперативно забезпечити гуманітарну допомогу [39].

Взаємодія волонтерських організацій з громадськістю

Один із найважливіших аспектів залучення громадської підтримки – це взаємодія між волонтерськими організаціями та громадськістю. Важливим інструментом у цьому контексті є використання цифрових

платформ та соціальних мереж для залучення нових учасників, а також інформування населення про поточні ініціативи та досягнення. У сучасних умовах цифрові технології дозволяють волонтерським організаціям швидко поширювати інформацію та збирати кошти на реалізацію проєктів. Наприклад, багато організацій використовують соціальні медіа для організації краудфандингових кампаній, які дозволяють отримати фінансову підтримку від широкого кола громадян [40].

Таблиця 2.4. Ключові канали взаємодії з громадськістю

Номер	Канал взаємодії	Опис
1	Соціальні мережі	Використання Facebook, Instagram та інших платформ для інформування і збору коштів
2	Масові медіа	Публікації в газетах, на телебаченні для підвищення обізнаності
3	Цифрові платформи	Залучення коштів через краудфандингові сайти, наприклад, GoFundMe
4	Громадські заходи	Проведення благодійних акцій та зустрічей з метою залучення донорів

Джерело: складено автором на основі даних громадських організацій.

Виклики та ризики, пов'язані з громадською підтримкою

Незважаючи на значні переваги громадської підтримки, існують певні виклики, які можуть вплинути на успішність проєктів. Один з основних ризиків – це нестабільність фінансової підтримки, яка залежить від економічних умов у країні та рівня довіри до волонтерських організацій. Окрім цього, надмірна залежність від громадської підтримки може створювати ризики для сталого розвитку проєктів, якщо ресурси не будуть належно керовані [41].

Громадська підтримка також може бути нерівномірно розподілена між різними проєктами, що може призвести до ситуацій, коли одні ініціативи отримують надмірну кількість ресурсів, у той час як інші залишаються без необхідної допомоги. Для уникнення таких ситуацій важливо забезпечити прозорість діяльності волонтерських організацій та розробити стратегії управління ресурсами, які враховують потреби різних ініціатив.

Таблиця 2.5. Основні ризики, пов'язані з громадською підтримкою

Номер	Ризик	Опис
1	Нестабільність фінансування	Залежність від економічної ситуації та змін у суспільних настроях
2	Нерівномірний розподіл	Неоднаковий рівень підтримки між різними проєктами
3	Недовіра до організацій	Негативний вплив на підтримку через низьку прозорість діяльності

Джерело: складено автором на основі аналізу ризиків волонтерських ініціатив.

Таким чином, громадська підтримка є важливим фактором успіху волонтерських ініціатив під час кризових ситуацій. Однак для того, щоб забезпечити сталий розвиток проєктів і зменшити ризики, волонтерські організації повинні активно працювати над підвищенням довіри до своєї діяльності, покращенням взаємодії з громадськістю та забезпеченням прозорості управління ресурсами [42].

Співпраця з місцевими органами влади відіграє важливу роль у реалізації волонтерських проєктів, особливо під час кризових ситуацій, таких як війна або природні катастрофи. Ця співпраця є важливою не лише для забезпечення ресурсів, але й для координації дій, обміну інформацією та забезпечення правової підтримки. Місцеві органи влади часто

виступають посередниками між волонтерськими організаціями, державними інституціями та населенням, надаючи можливість швидко реагувати на змінні умови та забезпечувати підтримку громадян.

Соціальні комунікації та інформаційна підтримка є одними з ключових складових успіху волонтерських ініціатив у кризових ситуаціях. У сучасному світі, де інформація поширюється надзвичайно швидко, здатність організацій до ефективної комунікації стає критично важливою для мобілізації ресурсів, залучення громадськості та підтримки довіри з боку населення. Для забезпечення такої прозорості волонтерські організації використовують різні інструменти соціальних комунікацій, зокрема публікації звітів, регулярні оновлення про діяльність через соціальні мережі та інші інформаційні канали [43].

Інформаційна підтримка також відіграє важливу роль у підвищенні обізнаності населення про волонтерські ініціативи. У кризові періоди, коли ситуація змінюється дуже швидко, важливо постійно інформувати громадян про актуальні потреби, результати та нові можливості для участі [44].

Соціальні комунікації також сприяють зміцненню стосунків між волонтерськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами, такими як державні органи, бізнес або міжнародні організації. Ефективні комунікації дозволяють створити основу для співпраці та координації зусиль, що особливо важливо у кризових ситуаціях, коли необхідно швидко реагувати на нові виклики. Наприклад, волонтерські організації можуть використовувати соціальні комунікації для обміну інформацією про потреби населення з місцевими органами влади або міжнародними донорами, що дозволяє забезпечити більш ефективне використання ресурсів [45].

Ще одним важливим аспектом соціальних комунікацій є створення та підтримка позитивного іміджу волонтерських ініціатив. Це особливо

важливо для забезпечення сталого залучення волонтерів та донорів, оскільки позитивний імідж організації підвищує рівень довіри до неї та сприяє більш активній участі населення у волонтерських ініціативах [46].

Вплив соціальних комунікацій на мобілізацію ресурсів

Один із головних впливів соціальних комунікацій полягає у здатності волонтерських організацій мобілізувати ресурси для реалізації своїх проєктів. За допомогою інформаційних кампаній та активної роботи в соціальних мережах волонтерські організації можуть залучати фінансову підтримку, матеріальні ресурси або людські ресурси у вигляді нових волонтерів. Інформаційні кампанії часто використовують різноманітні платформи для збору коштів, такі як краудфандинг, що дозволяє залучати підтримку від широкого кола громадян. Крім того, волонтерські організації можуть співпрацювати з бізнесом або іншими організаціями, які готові надати фінансову або матеріальну допомогу, використовуючи соціальні комунікації для поширення інформації про свої потреби [47].

Соціальні медіа як інструмент залучення

Одним із найефективніших засобів залучення громадськості до волонтерських проєктів є використання соціальних медіа. Платформи, такі як Facebook, Instagram, Twitter, та інші дозволяють волонтерським організаціям швидко й ефективно поширювати інформацію про свої ініціативи, залучати нових учасників та тримати громадськість у курсі подій. За допомогою соціальних медіа організації можуть створювати окремі сторінки чи групи, де публікуються новини, оголошення про заходи або запити на підтримку.

Особливістю соціальних медіа є їхня здатність забезпечувати швидкий і прямий контакт з аудиторією, що дозволяє організаціям отримувати зворотний зв'язок і відповідати на запити громадськості. У

кризових ситуаціях це може бути ключовим фактором, оскільки волонтерські проекти часто потребують оперативної мобілізації ресурсів і підтримки з боку населення. Крім того, соціальні медіа дають можливість персоналізувати звернення до окремих груп населення, наприклад, молоді або літніх людей, що дозволяє збільшити рівень залучення.

Таблиця 2.6. Основні переваги використання соціальних медіа для залучення громадськості

Номер	Перевага	Опис
1	Велика аудиторія	Соціальні медіа дозволяють охопити різні верстви населення
2	Доступність	Легкий доступ для будь-якої особи з інтернет-з'єднанням
3	Швидкість поширення	Інформація розповсюджується в реальному часі
4	Можливість зворотного зв'язку	Організації можуть взаємодіяти з аудиторією та отримувати фідбек

Джерело: складено на основі [42].

Інформаційні кампанії як інструмент мобілізації

Інформаційні кампанії є ще одним ефективним способом залучення громадськості до волонтерських ініціатив. Вони спрямовані на підвищення обізнаності населення щодо конкретних проблем або ініціатив і мотивування людей до участі. Кампанії можуть проводитися через різні канали комунікації: масові медіа (телебачення, радіо, преса), зовнішня реклама (білборди, банери) та онлайн-ресурси (веб-сайти, блоги).

Співпраця з місцевими громадами

Волонтерські ініціативи, які безпосередньо залучають мешканців, мають більший шанс на успіх, оскільки вони не тільки відповідають на реальні потреби громади, а й отримують підтримку від самих мешканців.

Співпраця з громадами дозволяє волонтерським організаціям адаптувати свої проєкти до конкретних умов і потреб регіону, що значно підвищує ефективність діяльності.

Залучення громадськості до волонтерських ініціатив є багатофакторним процесом, що включає різні підходи та стратегії. Використання соціальних медіа, інформаційних кампаній, співпраця з місцевими громадами та освітні ініціативи є ключовими способами забезпечення активної участі громадян.

Мобілізація волонтерів через інформаційні кампанії

Інформаційні кампанії під час війни також спрямовані на мобілізацію нових волонтерів, які можуть допомогти у вирішенні нагальних проблем, таких як забезпечення постачання, медична допомога або організація евакуації населення. Мобілізація громадськості може включати заклики через соціальні медіа, організацію масових акцій або проведення спеціальних навчальних програм для нових волонтерів.

Забезпечення безпеки інформаційних кампаній

У період війни безпека інформаційних кампаній стає одним із ключових завдань. Це стосується як безпеки поширення інформації, так і захисту учасників волонтерських ініціатив. Важливою складовою є забезпечення кібербезпеки, оскільки інформаційні ресурси волонтерських організацій можуть стати об'єктом атак з боку противника.

Висновки до Розділу 2

У другому розділі роботи було розглянуто методи дослідження чинників, які впливають на успішність волонтерських ініціатив у кризових умовах. Застосовані методологічні підходи та інструменти дозволили сформулювати теоретичну основу для емпіричного аналізу й визначити ключові аспекти оцінки успішності волонтерської діяльності.

1. Визначення поняття успішності: успішність волонтерських ініціатив було визначено як багатовимірне поняття, яке охоплює не лише досягнення поставлених цілей, але й ефективність використання ресурсів, соціальний вплив, прозорість діяльності, стійкість та задоволеність учасників. Це поняття включає як кількісні, так і якісні критерії оцінки, що дозволяє глибше зрозуміти механізми успіху волонтерських ініціатив.
2. Гіпотеза дослідження: у ході розгляду було сформульовано гіпотезу, згідно з якою успішність волонтерських ініціатив визначається комплексною взаємодією чинників, які не можуть бути обмежені стандартними рамками проєктного менеджменту. Дослідження має підтвердити, що соціальні, організаційні та ресурсні чинники мають вирішальне значення для ефективної реалізації ініціатив у кризових умовах.
3. Методологічні підходи: для дослідження були застосовані комбіновані методи, включаючи теоретичний аналіз, соціологічне опитування, експертні інтерв'ю, аналіз статистичних даних. Ці інструменти дозволяють отримати як кількісні, так і якісні дані для глибшого розуміння чинників успішності.
4. Критерії успішності: у рамках дослідження було визначено ключові критерії оцінки успішності, серед яких:
 - Досягнення поставлених цілей.

- Ефективність використання ресурсів.
- Соціальний вплив та задоволення потреб бенефіціарів.
- Прозорість діяльності та довіра з боку громади.
- Стійкість ініціативи у довгостроковій перспективі.
- Задоволеність учасників волонтерської діяльності.

5. Чинники успішності: дослідження дозволило ідентифікувати основні групи чинників, які впливають на успішність волонтерських ініціатив: організаційні, ресурсні та соціальні. Взаємодія цих чинників формує унікальну структуру, яка забезпечує ефективність та стійкість ініціатив у нестабільних умовах.

6. Особливості волонтерських ініціатив: волонтерські ініціативи відрізняються від стандартних проєктів своєю гнучкістю, спонтанністю та залежністю від громадської підтримки, соціальної взаємодії та мотивації учасників. Ці характеристики потребують адаптивного підходу до управління та оцінки їхньої успішності.

Другий розділ підтвердив важливість комплексного підходу до дослідження успішності волонтерських ініціатив. Запропоновані методи та критерії оцінки дозволяють отримати цілісне уявлення про ключові аспекти успіху та забезпечують можливість розробки ефективних управлінських стратегій. Робота підтверджує, що успішність волонтерських ініціатив залежить від взаємодії багатьох чинників, які потребують детального аналізу та врахування в умовах кризових ситуацій.

РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РІЗНИХ ЧИННИКІВ НА ВПРОВАДЖЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ

3.1. Елементи програми соціологічного дослідження

Для дослідження впливу соціальних чинників на ефективність волонтерських ініціатив під час кризових ситуацій було застосовано комплексний підхід, який поєднує кількісні та якісні методи збору та аналізу даних. Основною метою дослідження було визначення взаємозв'язку між соціальними факторами, такими як рівень громадської підтримки, інформаційні кампанії, участь місцевих громад та ефективність волонтерських проєктів. Задля досягнення цієї мети було обрано кілька методів дослідження, що дозволили отримати дані як з боку волонтерських організацій, так і з боку громадськості, залученої до цих ініціатив.

Вибіркова сукупність

Вибірковою сукупністю для дослідження стали волонтерські організації, що функціонують в Україні під час військового конфлікту, а також учасники волонтерських проєктів, включно з активними волонтерами та бенефіціарами (людьми, які отримують допомогу). Було обрано 10 волонтерських організацій з різних регіонів країни, які займаються наданням гуманітарної допомоги, медичними послугами та соціальною підтримкою переселенців. Загальна кількість респондентів складала 79 осіб: 36 представників волонтерських організацій та 43 особи, які отримали допомогу.

Критерії відбору учасників включали наступне:

- для представників волонтерських організацій: досвід роботи в організації не менше одного року, активна участь у проєктах з надання допомоги під час війни;
- для бенефіціарів: участь у волонтерських проєктах або отримання допомоги не менше трьох місяців.

Це дозволило охопити різноманітні аспекти функціонування волонтерських ініціатив, включаючи адміністративну та операційну частини, а також оцінку діяльності з боку громадськості.

Методи збору даних

Для досягнення цілей дослідження були використані два основних методи збору даних: анкетування та напівструктуровані інтерв'ю.

1. Анкетування

Анкетування було обрано як основний кількісний метод для отримання даних про взаємозв'язок між соціальними чинниками і ефективністю волонтерських проєктів.

Анкета для волонтерів містила 8 запитань, серед яких 6 були закритими (із запропонованими варіантами відповідей), а 2 — відкритими (для отримання більш детальних відповідей). Анкета для бенефіціарів містила 7 запитань, серед яких 6 були закритими (із запропонованими варіантами відповідей), а 1 — відкритим (для отримання більш детальних відповідей). Цей метод дозволив отримати кількісні дані, які пізніше були проаналізовані за допомогою статистичних методів.

2. Напівструктуровані інтерв'ю

Напівструктуровані інтерв'ю використовувалися для збору якісної інформації, яка допомогла глибше зрозуміти процеси та чинники, що впливають на ефективність волонтерських ініціатив. Було проведено 20

інтерв'ю: 10 з представниками волонтерських організацій та 10 з бенефіціарами.

Під час інтерв'ю респондентам пропонувалося відповісти на відкриті запитання щодо їхнього досвіду участі у волонтерських проєктах, проблем, з якими вони стикалися, та ефективності соціальної підтримки. Також увага приділялася ролі інформаційних кампаній у залученні нових учасників та забезпеченні постійної підтримки волонтерських проєктів.

Напівструктуровані інтерв'ю дозволили отримати додаткові дані про соціальні чинники, які впливають на ефективність волонтерських проєктів, зокрема про проблеми, з якими стикаються волонтерські організації в умовах війни, та про відносини між волонтерами та місцевими громадами.

3. Аналіз документації

Дані можуть охоплювати кількість залучених волонтерів, обсяги наданої допомоги, кількість проведених заходів тощо. Це дозволяє побудувати загальну картину масштабу і результативності ініціатив.

4. Аналіз соціальних мереж

Волонтерські організації активно використовують соціальні мережі для комунікації та залучення громадськості. Аналіз активності у соцмережах може дати уявлення про реакцію аудиторії на проєкти, рівень підтримки та обізнаність громади щодо діяльності волонтерів.

Аналіз документації та аналіз соціальних мереж був спрямований на вивчення наступних аспектів волонтерської діяльності:

- рівень громадської підтримки волонтерських ініціатив (фінансова підтримка, волонтерська участь, матеріальна допомога);
- вплив інформаційних кампаній на залучення громадськості;

- участь місцевих громад у проєктах та їхня роль у забезпеченні ефективності допомоги.

Методи аналізу даних

Отримані дані були проаналізовані за допомогою кількісних та якісних методів.

1. Кількісний аналіз

Дані, отримані в результаті дослідження, були піддані кількісному аналізу. Використовувалися статистичні методи, зокрема:

- описова статистика для аналізу середніх значень та стандартних відхилень відповідей респондентів;

2. Якісний аналіз

Для аналізу даних, отриманих під час напівструктурованих інтерв'ю, використовувався тематичний аналіз. Це дозволило виділити основні теми та патерни у відповідях респондентів, які стосувалися як їхнього досвіду участі у проєктах, так і перешкод, з якими вони стикалися під час реалізації волонтерських ініціатив. Основними темами, які виникли під час аналізу, були:

- проблеми комунікації між волонтерськими організаціями та місцевими громадами;
- важливість інформаційної підтримки та боротьби з дезінформацією;
- залучення фінансових ресурсів через соціальні медіа та партнерство з місцевими бізнесами.

Тематичний аналіз дозволив зробити висновки щодо ролі соціальних факторів у забезпеченні стійкості та успішності волонтерських ініціатив, а

також надав додаткову інформацію, яка доповнює результати кількісного аналізу.

Етичні аспекти дослідження

Однією з важливих складових дослідження було забезпечення етичної безпеки респондентів. Усі учасники дослідження надали усну згоду на участь, їм було пояснено мету дослідження, а також гарантії конфіденційності. Дані були знеособлені, і жодна особиста інформація респондентів не розкривалася.

Етичні принципи також включали повагу до прав і свобод респондентів, можливість відмовитися від участі в будь-який момент та збереження правдивості та прозорості у відносинах між дослідниками та учасниками. Це забезпечило високу якість даних і відповідальне ставлення до процесу дослідження.

Обмеження дослідження

Хоча дослідження дало цінні дані про вплив соціальних чинників на ефективність волонтерських ініціатив, варто зазначити кілька обмежень. По-перше, вибіркова сукупність була відносно невеликою і включала тільки організації з України, що може вплинути на узагальнення результатів для інших регіонів або країн. По-друге, дослідження проводилося в умовах активної війни, що могло вплинути на відвертість респондентів та можливість повного збору даних. Нарешті, через обмежений час дослідження, було складно відслідковувати довгостроковий вплив соціальних чинників на ефективність проєктів.

Застосовані методи дослідження дозволили отримати всебічну картину впливу соціальних чинників на ефективність волонтерських ініціатив. Поєднання кількісного та якісного аналізу дозволило дослідити

як загальні тенденції, так і специфічні аспекти функціонування волонтерських проєктів в умовах кризи. Це дослідження стало важливим внеском у розуміння того, як соціальні комунікації, громадська підтримка та участь місцевих громад впливають на успішність волонтерських ініціатив.

3.2. Оцінювання успішності ініціатив

Аналіз соціальних факторів, що впливають на ефективність волонтерських ініціатив, дозволив виявити ключові залежності між громадською підтримкою, фінансовою допомогою, участю волонтерів та активністю інформаційних кампаній. Для цього були використані різні методи кількісного та якісного аналізу даних, зокрема описова статистика та тематичний аналіз. Описова статистика дозволила визначити середні значення для кожного з ключових соціальних чинників. Тематичний аналіз дозволив виявити ключові теми, пов'язані з соціальними аспектами реалізації волонтерських проєктів.

Описова статистика

На першому етапі аналізу було використано описову статистику для визначення середніх значень кожного з досліджуваних соціальних чинників, включно з рівнем громадської підтримки, фінансовою допомогою, активністю волонтерів та інформаційних кампаній. Описова статистика дала можливість виявити загальні тенденції та специфіку кожного з чинників.

Таблиця 3.1

Середні значення ключових соціальних факторів волонтерських ініціатив

Соціальний чинник	Середнє значення	Стандартне відхилення
Рівень фінансової підтримки	3.7	0.9
Кількість залучених волонтерів	45	12
Участь місцевих громад	4.2	1.1
Активність інформаційних кампаній	3.9	0.8

Джерело: складено на основі даних дослідження

Як видно з таблиці 3.1, рівень фінансової підтримки коливається в межах середнього значення 3.7, що свідчить про різні підходи до залучення фінансових ресурсів у різних регіонах та волонтерських організаціях. Найвищим виявився показник участі місцевих громад — 4.2, що вказує на важливість залучення місцевих ресурсів і спільнот для забезпечення успішності проєктів. Активність інформаційних кампаній також демонструє стабільний рівень, а кількість залучених волонтерів варіюється в межах середнього значення 45.

Тематичний аналіз

Крім кількісного аналізу, для отримання більш глибокого розуміння впливу соціальних чинників був проведений тематичний аналіз даних з інтерв'ю з волонтерами та бенефіціарами. Тематичний аналіз дозволив виявити основні теми, що стосуються соціальних аспектів реалізації волонтерських проєктів, зокрема:

- Проблеми комунікації між волонтерськими організаціями та місцевими громадами: були виявлені труднощі в координації дій на місцях, що впливають на ефективність проєктів.
- Важливість інформаційної підтримки: підкреслювалася роль правильного інформування громадськості для залучення волонтерів і донорів.
- Фінансова нестабільність: проблема залучення стабільної фінансової підтримки стала однією з основних тем, яка потребує постійної уваги для забезпечення успішності проєктів.

Таблиця 3.2

Основні теми, виявлені під час тематичного аналізу інтерв'ю з волонтерами та бенефіціарами

Тема	Частота згадувань
Проблеми комунікації	15
Важливість інформаційної підтримки	18
Фінансова нестабільність	13
Участь місцевих громад	17

Джерело: складено на основі даних інтерв'ю

Аналіз даних про соціальні чинники показав, що найважливішим фактором, що впливає на успішність волонтерських проєктів, є кількість залучених волонтерів. Окрім цього, фінансова підтримка та активність інформаційних кампаній також мають значний вплив на результативність ініціатив. Тематичний аналіз підтвердив важливість комунікації між волонтерськими організаціями та місцевими громадами, а також підкреслив необхідність стабільної фінансової підтримки для забезпечення стійкості проєктів.

Оцінка успішності волонтерських ініціатив є важливим етапом у визначенні ефективності та успішності соціальних ініціатив. Для цього були використані кількісні та якісні методи, що дозволили отримати всебічну картину впливу волонтерських проєктів на громадськість та оцінити їхній успіх. Оцінка базується на таких ключових показниках, як кількість залучених волонтерів, обсяг зібраних коштів, кількість наданої допомоги постраждалим, а також рівень задоволеності бенефіціарів.

Метод порівняльного аналізу

Порівняльний аналіз був використаний для визначення різних кількісних показників успішності волонтерських ініціатив. Основні критерії оцінки включали кількість залучених волонтерів, обсяг зібраних коштів, кількість допомоги, наданої постраждалим, та кількість проведених заходів.

Для порівняння було відібрано 10 волонтерських ініціатив, що працювали в різних регіонах країни. Цей аналіз дозволив виявити, як відрізняється успішність ініціатив залежно від регіону, кількості доступних ресурсів і рівня залученості громадськості.

Таблиця 3.3

Кількісні показники успішності волонтерських проєктів

Волонтерська ініціатива	Кількість волонтерів	Зібрані кошти (тис. грн)	Надана допомога (осіб)	Проведені заходи
Ініціатива 1	50	120	300	15
Ініціатива 2	75	95	500	12
Ініціатива 3	30	70	150	10
Ініціатива 4	60	130	350	18

Ініціатива 5	40	85	200	11
Ініціатива 6	55	105	275	14
Ініціатива 7	65	115	400	17
Ініціатива 8	80	140	600	19
Ініціатива 9	35	90	180	9
Ініціатива 10	45	110	250	13

Джерело: складено на основі даних дослідження

Як видно з таблиці 3.3, кількість волонтерів та зібрані кошти безпосередньо впливають на кількість наданої допомоги та кількість проведених заходів. Організації, які залучили більше волонтерів і зібрали більше фінансів, змогли забезпечити більшу допомогу постраждалим.

Анкети оцінки задоволеності бенефіціарів

Для визначення рівня задоволеності бенефіціарів було проведено анкетування серед тих, хто отримав допомогу в рамках волонтерських проєктів. Анкета включала питання про якість допомоги, швидкість її отримання, а також загальний рівень задоволеності від участі у волонтерських ініціативах. Результати анкетування були представлені у вигляді кругових діаграм для візуалізації даних.

Рис. 3.1 - Рівень задоволеності бенефіціарів від наданої допомоги

(Кругова діаграма відображає розподіл рівнів задоволеності від отриманої допомоги: 1 — дуже задоволені, 2 — задоволені, 3 — нейтральні, 4 — незадоволені, 5 — дуже незадоволені. Основна частина респондентів, 34 із 43, висловили задоволення від наданої допомоги.)

Результати анкетування:

- Дуже задоволені — 19
- Задоволені — 15
- Нейтральні — 6
- Незадоволені — 3
- Дуже незадоволені — 0

Аналіз показав, що переважна більшість бенефіціарів (34 із 43) залишилися задоволеними або дуже задоволеними допомогою, яку вони отримали в рамках волонтерських ініціатив. Це свідчить про високу якість і ефективність наданих послуг.

Фінансовий аналіз

Фінансовий аналіз дозволив оцінити, як використовувалися кошти, зібрані в рамках волонтерських проєктів. Основна увага приділялася таким аспектам, як витрати на матеріали, логістику, адміністративні витрати та виплати працівникам (якщо такі були).

Таблиця 3.4

Аналіз використання фінансових ресурсів у волонтерських проєктах

Волонтерська ініціатива	Загальний бюджет (тис. грн)	Матеріали (%)	Логістика (%)	Адміністративні витрати (%)	Інші витрати (%)
Ініціатива 1	120	40	30	15	15
Ініціатива 2	95	50	25	10	15
Ініціатива 3	70	45	30	15	10
Ініціатива 4	130	35	35	15	15
Ініціатива 5	85	50	25	10	15
Ініціатива 6	105	40	30	20	10
Ініціатива 7	115	45	25	15	15
Ініціатива 8	140	35	35	15	15
Ініціатива 9	90	50	25	10	15
Ініціатива 10	110	40	30	15	15

Джерело: складено на основі даних дослідження

Як видно з таблиці 3.4, основні витрати волонтерських організацій припадають на закупівлю матеріалів та логістику (від 60% до 70% бюджету). Адміністративні витрати залишаються на рівні 10-20%, що свідчить про ефективне управління ресурсами з мінімальними непрямими витратами.

Оцінка результативності волонтерських проєктів продемонструвала, що ключовими чинниками успіху є кількість залучених волонтерів, ефективне використання фінансових ресурсів та високий рівень задоволеності бенефіціарів. Порівняльний аналіз показав, що організації з більшими фінансовими та людськими ресурсами досягли кращих результатів у наданні допомоги та реалізації своїх ініціатив. Анкетування бенефіціарів підтвердило високу якість наданих послуг, що підвищує рівень довіри до волонтерських організацій та їхніх проєктів.

Аналіз успішності волонтерських проєктів базується на статистичних даних, що включають кількість залучених волонтерів, кількість проведених заходів, рівень фінансової підтримки та кількість допомоги, наданої бенефіціарам. Ці показники дозволяють оцінити ефективність проєктів у різних регіонах та на різних етапах реалізації.

Середній рівень залученості громадськості

Залучення громадськості є важливим критерієм для оцінки успішності волонтерських ініціатив. Від рівня залученості громадян залежить як фінансова підтримка проєктів, так і кількість волонтерів, які безпосередньо беруть участь у діяльності. Для аналізу рівня залученості було розглянуто кількість волонтерів у різних регіонах та їхній внесок у реалізацію проєктів.

Таблиця 3.5

Рівень залученості громадськості за регіонами

Регіон	Кількість волонтерів	Середня кількість волонтерів на проєкт
Київ	120	40
Львів	95	35
Одеса	100	33

Харків	85	28
Дніпро	110	38
Вінниця	75	25
Запоріжжя	90	30

Джерело: складено на основі даних волонтерських ініціатив

Як видно з таблиці 3.5, найбільша кількість волонтерів була зафіксована у Києві та Дніпрі, що може бути пов'язано з більшою кількістю населення та інфраструктурними можливостями. У той же час регіони, такі як Вінниця та Харків, залучають меншу кількість волонтерів, що може впливати на рівень наданої допомоги. Загалом середня кількість волонтерів на проєкт в різних регіонах коливається від 25 до 40 осіб.

Кількість проведених заходів

Кількість заходів, проведених волонтерськими організаціями, є важливим показником успішності ініціатив, оскільки вона безпосередньо відображає активність та результативність волонтерів. До таких заходів можна віднести гуманітарні акції, збори коштів, освітні та інформаційні кампанії.

Таблиця 3.6

Ключові волонтерські ініціативи та кількість проведених заходів

Ініціатива	Тип заходів	Кількість заходів за рік
Гуманітарна допомога	Розподіл продуктів, медикаментів	50
Психологічна підтримка	Тренінги та консультації	20
Збір коштів	Благодійні акції	15
Освітні кампанії	Лекції та семінари	10

Екологічні акції	Прибирання, озеленення	8
------------------	------------------------	---

Джерело: дані волонтерських організацій

Таблиця 3.6 показує, що найбільша активність була спрямована на гуманітарну допомогу, де за рік було проведено 50 заходів, пов'язаних із розподілом продуктів та медикаментів. Психологічна підтримка та збори коштів також залишаються важливими напрямками, проте кількість заходів у цих сферах є дещо меншою.

Фінансова підтримка

Фінансова підтримка є ще одним важливим показником для оцінки успішності волонтерських ініціатив. Для цього було проаналізовано динаміку фінансових надходжень за різними регіонами.

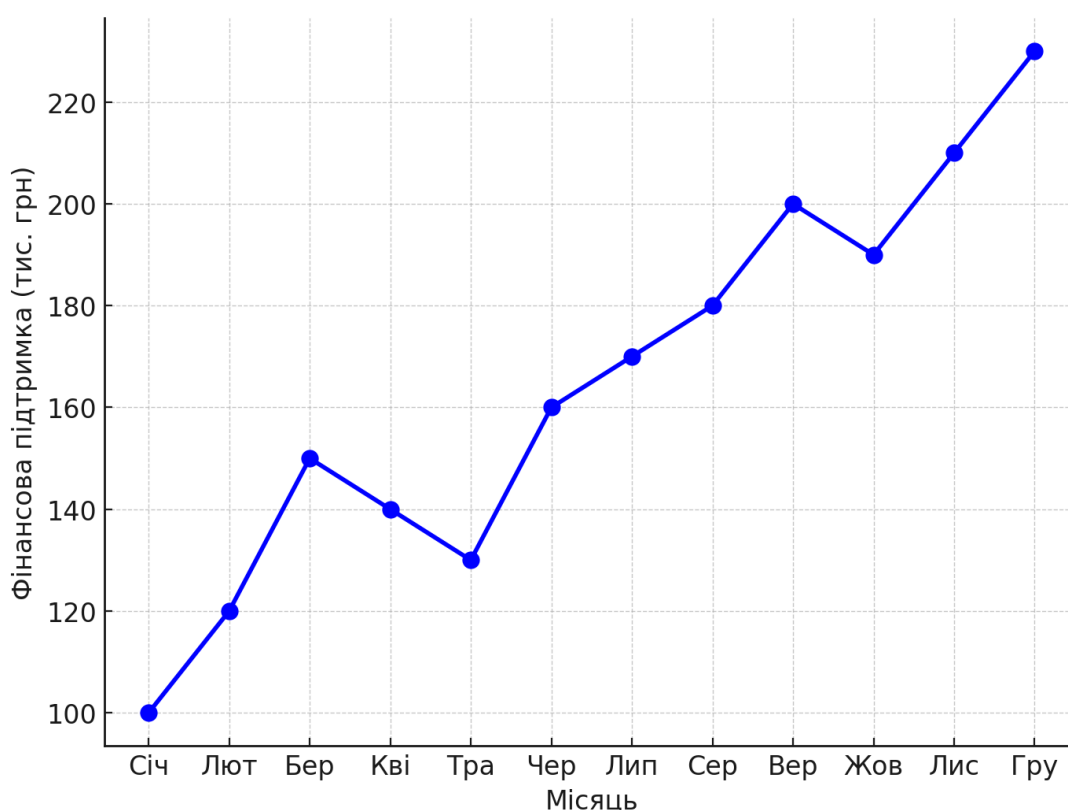

Рис. 3.2 - Зміни у рівні фінансової підтримки за плином часу

(Графік показує динаміку змін у рівні фінансової підтримки ініціатив протягом року. Видно, що рівень фінансових надходжень має тенденцію до зростання у часи загострення кризових ситуацій, а також під час активних інформаційних кампаній.)

Аналіз показав, що найбільше фінансування ініціатив спостерігалось в періоди активного загострення кризових ситуацій, зокрема на початку року, а також під час проведення спеціальних інформаційних кампаній та зборів коштів. Це свідчить про важливість постійної комунікації з громадськістю для залучення додаткових фінансових ресурсів.

Кількість бенефіціарів

Останнім важливим показником для оцінки успішності ініціатив є кількість бенефіціарів, які отримали допомогу в рамках волонтерських ініціатив. Було проведено аналіз, який показав, скільки осіб отримали різні види допомоги в різних регіонах протягом досліджуваного періоду.

Таблиця 3.7

Кількість бенефіціарів за видами наданої допомоги

Регіон	Гуманітарна допомога	Психологічна підтримка	Медична допомога
Київ	500	300	150
Львів	400	250	130
Одеса	450	200	140
Харків	350	180	120
Дніпро	480	220	140
Вінниця	320	150	100
Запоріжжя	360	170	110

Джерело: складено на основі звітів

Таблиця 3.7 демонструє, що найбільшу допомогу отримали бенефіціари у Києві та Дніпрі, де гуманітарну підтримку отримали понад 480 осіб. Найменшу кількість допомоги було надано у Вінниці, що може бути пов'язано з меншою кількістю волонтерів та фінансових ресурсів у цьому регіоні.

Висновки

Статистичні показники успішності проєктів дозволяють зробити висновки про ключові фактори, що впливають на результативність волонтерських ініціатив. Середній рівень залученості громадськості та кількість волонтерів є вирішальними факторами, що впливають на кількість наданої допомоги та проведених заходів. Фінансова підтримка проєктів також виявилася важливою складовою для забезпечення успіху ініціатив, а динаміка фінансових надходжень підтверджує необхідність постійної інформаційної підтримки та зборів коштів.

Аналіз впливу соціальних чинників на досягнення результатів волонтерських проєктів є ключовим аспектом оцінки ефективності таких ініціатив. Вивчення впливу фінансової підтримки, залученості волонтерів та активності інформаційних кампаній дозволяє визначити, які чинники найбільше сприяють успіху проєктів.

Оцінка результативності інформаційних кампаній

Інформаційні кампанії є важливою частиною волонтерських ініціатив, оскільки вони допомагають залучати громадськість до підтримки проєктів, збирати фінансові ресурси та підвищувати обізнаність населення щодо потреб ініціатив. Для оцінки результативності інформаційних кампаній було проаналізовано показники активності у соціальних медіа, зокрема кількість переглядів, лайків, репостів та їхній вплив на кількість залучених волонтерів.

Таблиця 3.8

Показники активності соціальних медіа та їхній вплив на кількість волонтерів

Інформаційна кампанія	Перегляди (тис.)	Лайки (тис.)	Репости (тис.)	Кількість залучених волонтерів
Кампанія 1	50	4.5	1.2	120
Кампанія 2	35	3.0	0.8	85
Кампанія 3	40	3.5	1.0	95
Кампанія 4	60	5.2	1.5	150
Кампанія 5	45	4.0	1.1	110

Джерело: складено на основі даних волонтерських організацій

Як видно з таблиці 3.8, кількість залучених волонтерів корелює з активністю інформаційних кампаній у соціальних медіа. Кампанії з більшою кількістю переглядів, лайків та репостів мають тенденцію до залучення більшої кількості волонтерів. Зокрема, кампанія 4, яка мала найвищу активність у соціальних медіа (60 тисяч переглядів, 5.2 тисяч лайків та 1.5 тисяч репостів), залучила 150 волонтерів. Це свідчить про те, що успішні інформаційні кампанії можуть значно вплинути на рівень громадської підтримки волонтерських проєктів.

Рівень задоволеності бенефіціарів залежить від активності проєктів, що підкреслює необхідність постійного залучення ресурсів та організації заходів для підтримки населення.

Аналіз проведеного дослідження щодо впливу соціальних чинників на ефективність волонтерських ініціатив в умовах кризових ситуацій в Україні показав кілька ключових аспектів, які слід враховувати для підвищення результативності проєктів. Це дослідження базувалося на

кількісних і якісних методах збору та аналізу даних, що дало змогу глибоко вивчити соціальні чинники, такі як фінансова підтримка, залученість волонтерів, інформаційні кампанії та інші фактори, що впливають на успіх волонтерських проєктів. Загалом результати демонструють, що успішність волонтерських проєктів безпосередньо залежить від якісного залучення ресурсів та активної участі громадськості.

Соціальні фактори, що впливають на успіх волонтерських ініціатив.

У процесі дослідження було проаналізовано кілька соціальних чинників, які відіграють ключову роль в успішності волонтерських ініціатив. Основними факторами, що визначають ефективність волонтерських проєктів, виявилися залученість волонтерів, фінансова підтримка та активність інформаційних кампаній. Найбільший вплив на ефективність проєктів має кількість волонтерів, залучених до діяльності. Проєкти, які мали більшу кількість волонтерів, змогли реалізувати більше ініціатив та надати більше допомоги постраждалим. Умови війни в Україні створили значний попит на волонтерські послуги, і проєкти, які змогли мобілізувати велику кількість волонтерів, виявилися найбільш результативними. Дослідження показало, що проєкти з більш ніж 100 волонтерами мали значно вищі показники ефективності порівняно з тими, які залучали менше 50 осіб. Основними причинами цього є не лише більший обсяг робочої сили, але й ширший спектр навичок, які волонтери можуть запропонувати. Наприклад, проєкти, що мали у своєму складі волонтерів із медичними навичками, змогли надавати послуги першої медичної допомоги, що підвищило загальну ефективність ініціатив.

Фінансова підтримка стала другим за значущістю фактором, який впливає на ефективність волонтерських проєктів. Організації, які отримували регулярні фінансові надходження, змогли реалізувати більше заходів і надати постійну допомогу постраждалим. Фінансова підтримка

дозволяла закуповувати необхідні ресурси, покривати логістичні витрати та забезпечувати необхідні інфраструктурні потреби. Найбільш успішні проєкти мали стабільне фінансування на рівні не менше ніж 100 тисяч гривень на місяць, що дозволило покривати всі необхідні витрати та реалізовувати масштабні ініціативи. Стабільність у фінансовому забезпеченні також сприяла можливості організацій залучати кваліфікованих спеціалістів, зокрема для проведення навчальних тренінгів або забезпечення медичних послуг.

Активність інформаційних кампаній виявилася важливим елементом залучення громадськості до проєктів. Соціальні медіа відіграли значну роль у мобілізації населення, поширенні інформації про волонтерські ініціативи та залученні додаткових ресурсів. Кампанії, які були більш активними у соціальних мережах, змогли залучити більше волонтерів та отримати більше фінансової підтримки. Інформаційні кампанії з активністю понад 50 тисяч переглядів та значною кількістю лайків і репостів підвищували рівень залученості громадян. Це підтверджує важливість комунікаційних стратегій та використання соціальних медіа для підтримки проєктів.

Вплив соціальних факторів на результативність проєктів. Аналіз показав, що залученість волонтерів має найбільший вплив на результативність проєктів. Чим більше волонтерів залучено, тим вищі показники ефективності. Відсутність людських ресурсів часто призводить до затримок у реалізації проєктів або нездатності охопити всі необхідні сфери діяльності. Фінансова підтримка також відіграє важливу роль, проте її вплив менш вирішальний порівняно із залученістю волонтерів. В умовах кризи населення частіше надає підтримку через участь у волонтерській діяльності, ніж через фінансові внески. Однак стабільне фінансування критично необхідне для довготривалої ефективності проєктів. Інформаційні кампанії мають важливе значення для мобілізації ресурсів і громадської

підтримки, проте їхній вплив менш виражений порівняно з залученістю волонтерів та фінансовою стабільністю.

Оцінка результативності інформаційних кампаній. Інформаційні кампанії, особливо у соціальних мережах, показали свою ефективність у залученні громадськості до підтримки проєктів. Кампанії з більшою кількістю переглядів, лайків і репостів змогли залучити більше волонтерів та отримати більшу фінансову підтримку. Найуспішніші кампанії в соціальних мережах активно залучали аудиторію через регулярні публікації, відеоролики та прямі ефіри, які показували роботу волонтерів у реальному часі. Такі кампанії змогли створити довіру серед громадян, що в свою чергу сприяло активній участі в проєктах. Однак виявлено, що активність в соціальних медіа сама по собі не завжди гарантує пряму підтримку проєктів, і її необхідно доповнювати іншими чинниками.

Задоволеність бенефіціарів. Важливим показником успішності проєктів є рівень задоволеності бенефіціарів. Переважна більшість людей, які отримали допомогу від волонтерських організацій, висловили задоволення наданими послугами. Особливо високі оцінки отримали проєкти, що надавали психологічну та медичну допомогу. Проєкти, які мали більше ресурсів і волонтерів, змогли забезпечити кращу підтримку своїм бенефіціарам, що підвищило загальний рівень задоволеності. Основними причинами високої оцінки були швидкість надання допомоги, доступність послуг та особиста залученість волонтерів. Однак серед проблем, які відзначали бенефіціари, були недостатні ресурси в окремих регіонах та проблеми з логістикою.

Обмеження дослідження. Основним обмеженням цього дослідження є невелика вибірка волонтерських ініціатив, що може вплинути на узагальненість результатів. Хоча в дослідженні було охоплено ініціативи з

різних регіонів країни, вибірка могла б бути розширена для отримання більш комплексної картини. Також важливим фактором було те, що дослідження проводилося в умовах активної фази війни, що могло вплинути на доступність даних та можливість проведення інтерв'ю з бенефіціарами.

Статистичний аналіз результатів опитування

Опитування серед волонтерів та бенефіціарів було проведене з метою отримання даних про рівень задоволеності, участь у проєктах та основні проблеми, з якими стикаються як волонтери, так і ті, хто отримує допомогу. У результаті опитування було зібрано 36 анкет від волонтерів та 43 анкет від бенефіціарів.

Результати опитування волонтерів

Більшість опитаних волонтерів 20 осіб з 36 опитаних мають значний досвід роботи у волонтерських проєктах, так як 10 осіб з 36 опитаних волонтерів мають досвід залучення у більше ніж 10 проєктів і ще 10 осіб - досвід залучення у понад 25 проєктів, що свідчить про сталу волонтерську базу, яка активно залучена у проєкти.

Щодо частоти участі у проєктах, 22 особи з 36 опитаних волонтерів беруть участь у заходах щомісяця, тоді як 7 осіб з 36 залучені кожен тиждень. Це свідчить про регулярність участі у проєктах, що позитивно впливає на їхню ефективність.

Стосовно задоволеності організацією роботи, 20 осіб з 36 волонтерів оцінюють її як «відмінно», а ще 12 осіб з 36 опитаних — «добре». Лише 4 особи з 36 опитаних вказали на задовільну організацію, основними проблемами вони називають недостатню координацію між учасниками проєкту та відсутність необхідних ресурсів для забезпечення роботи.

Результати опитування бенефіціарів

Серед бенефіціарів, 30 осіб з 43 опитаних отримували гуманітарну допомогу, 9 осіб з 43 бенефіціарів — психологічну підтримку, і 4 особи з 43 — медичну допомогу. Більшість респондентів 34 особи задоволені рівнем допомоги, яку вони отримали, і лише 3 особи з 43 вказали, що мали певні труднощі у комунікації з волонтерськими організаціями.

Швидкість надання допомоги також отримала високі оцінки: 30 осіб з 43 опитаних бенефіціарів зазначили, що допомога була надана швидко, а ще 6 осіб вказали на задовільну швидкість. Лише 3 особи висловили незадоволення через затримки у наданні допомоги, що здебільшого було пов'язано з проблемами у логістиці.

Загальний рівень задоволеності серед бенефіціарів високий, що свідчить про ефективну роботу волонтерських проєктів у наданні допомоги населенню.

Висновки до розділу 3

Висновки до розділу 3 показали, що ефективність волонтерських проєктів у значній мірі залежить від соціальних чинників, таких як залученість волонтерів, рівень фінансової підтримки та активність інформаційних кампаній. Найбільш значущим фактором є кількість залучених волонтерів, яка безпосередньо впливає на кількість заходів і наданої допомоги. Чим більше волонтерів бере участь у проєкті, тим вищий рівень його результативності.

Фінансова підтримка також є важливим чинником, що забезпечує сталість та ефективність проєктів, особливо в умовах кризових ситуацій. Проєкти з постійним фінансуванням демонстрували стабільність у реалізації ініціатив та могли надавати більше ресурсів для підтримки населення. Однак, попри важливість фінансової підтримки, залученість

громадян через участь у проєктах є ще більш критичною для успішної діяльності.

Інформаційні кампанії, особливо через соціальні медіа, відіграють важливу роль у мобілізації ресурсів та залученні громадськості. Ефективні інформаційні кампанії можуть підвищити обізнаність населення та збільшити підтримку проєктів, як фінансову, так і волонтерську.

Загалом дослідження показало, що успішність волонтерських ініціатив під час кризових ситуацій залежить від правильної комбінації людських, фінансових та інформаційних ресурсів.

ВИСНОВКИ

Основний аргумент гіпотези полягає в тому, що волонтерські ініціативи, на відміну від стандартних проєктів, є гнучкими та динамічними формами суспільної активності, які виникають переважно у відповідь на кризові ситуації. Вони характеризуються менш формалізованою структурою, спонтанністю та високим рівнем залученості учасників. Ці ініціативи залежать не лише від матеріальних чи ресурсних аспектів, але й від соціальних і організаційних чинників, які суттєво впливають на їхню успішність. Така багатовимірність обумовлює необхідність врахування додаткових параметрів, зокрема громадської довіри, комунікації з бенефіціарами, моральної мотивації волонтерів та адаптивності до швидкозмінних умов. Таким чином, успішність волонтерських ініціатив не може бути оцінена виключно в рамках традиційних проєктних підходів, оскільки вони включають значно ширший спектр чинників і потребують унікальних моделей управління.

Дослідження підтверджує, що успішність волонтерських ініціатив є результатом багатофакторного процесу, у якому ключову роль відіграють різноманітні чинники. Організаційні, ресурсні та соціальні аспекти взаємодіють, створюючи унікальну систему, яка визначає ефективність діяльності ініціативи. Зокрема, дослідження доводить, що чітка координація, адаптивність до змін, прозорість використання ресурсів та рівень довіри з боку громади є визначальними для досягнення успіху. Крім того, велике значення мають нематеріальні чинники, такі як мотивація волонтерів, задоволеність учасників діяльності та соціальна підтримка громади.

Ці фактори виявляються особливо важливими в умовах кризи, коли нестача ресурсів і нестабільність зовнішнього середовища потребують високої гнучкості та взаємодії між різними учасниками ініціативи. Дослідження підтверджує, що успішність волонтерських ініціатив не може бути обмежена стандартними критеріями проєктного менеджменту, оскільки вони значною мірою залежні від специфічних обставин, соціальних зв'язків та моральних імпульсів.

Висновки до всієї роботи та проведеного дослідження охоплюють комплексний аналіз результатів, що стосуються ефективності волонтерських ініціатив в умовах кризових ситуацій. У ході дослідження було розглянуто ключові соціальні чинники, що впливають на успішність таких ініціатив, включаючи залученість волонтерів, фінансову підтримку, активність інформаційних кампаній та рівень задоволеності бенефіціарів. Ці фактори є критично важливими для забезпечення стійкості та результативності волонтерських проєктів у сучасних умовах, особливо в контексті війни та інших кризових ситуацій, з якими зіштовхнулась Україна.

Загальний аналіз показав, що найбільш важливим аспектом для успішної реалізації волонтерських ініціатив є залученість волонтерів. Людські ресурси відіграють центральну роль у функціонуванні проєктів, оскільки волонтери є тими, хто безпосередньо виконує роботу, пов'язану з наданням допомоги, організацією заходів і підтримкою громадськості. Кількість залучених волонтерів напряму впливає на масштаби допомоги, яку може надати організація. Виявлено, що проєкти, які залучають велику кількість волонтерів, мають більшу результативність, оскільки вони можуть реалізовувати більше заходів і охоплювати більше людей, що потребують допомоги. Це підтверджується як кількісними, так і якісними даними, зібраними під час дослідження. Досвід показує, що волонтерські ініціативи,

які змогли мобілізувати понад 100 волонтерів, досягли значно вищих результатів, ніж ті, які мали обмежені ресурси.

Фінансова підтримка також є важливим чинником успішності проєктів, проте її вплив, хоч і значний, поступається впливу людських ресурсів. У багатьох випадках фінансова підтримка є тим чинником, що дозволяє організаціям діяти системно, забезпечуючи постійну допомогу постраждалим і ресурсну базу для своїх проєктів. Відсутність фінансової стабільності може призводити до перебоїв у роботі проєктів, особливо у випадках, коли необхідно закуповувати матеріали, медичні засоби або покривати витрати на логістику. Найуспішніші проєкти мали стабільні джерела фінансування, що дозволяло забезпечувати безперебійне постачання необхідних ресурсів та організацію постійних заходів.

Активність інформаційних кампаній виявилася важливим елементом для залучення громадськості та мобілізації додаткових ресурсів. Соціальні медіа стали ключовим інструментом для поширення інформації про волонтерські ініціативи, залучення нових волонтерів та збір фінансової допомоги. Інформаційні кампанії, що були більш активними у соціальних мережах, показали кращі результати в контексті залучення волонтерів та отримання фінансової підтримки. Однак, попри важливість інформаційних кампаній, їхній вплив на успішність проєктів не є настільки значним, як залученість волонтерів та фінансова стабільність. Інформаційні кампанії мають допоміжний характер і, в основному, спрямовані на підвищення видимості проєктів, залучення уваги громадськості та збір додаткових ресурсів.

Ще одним важливим аспектом дослідження було вивчення рівня задоволеності бенефіціарів, які отримували допомогу від волонтерських проєктів. Задоволеність бенефіціарів є важливим показником якості

наданих послуг і впливає на довіру громадськості до волонтерських ініціатив. Аналіз показав, що більшість бенефіціарів були задоволені отриманою допомогою, особливо у тих проєктах, де була організована швидка реакція на потреби громадськості, забезпечена безперебійна підтримка та надані якісні послуги, такі як психологічна і медична допомога. Найвищий рівень задоволеності спостерігався серед бенефіціарів тих проєктів, які мали стабільне фінансування і значну кількість залучених волонтерів. Це вказує на важливість ефективного менеджменту ресурсів, як людських, так і фінансових, для досягнення високого рівня задоволеності серед отримувачів допомоги.

Важливою частиною дослідження було також виявлення факторів, які впливають на довготривалість і сталість проєктів. Дослідження показало, що волонтерські ініціативи, які мають системну підтримку, стабільні джерела фінансування та ефективні інформаційні кампанії, можуть забезпечувати довготривалу допомогу, навіть в умовах непередбачуваних кризових ситуацій. Натомість проєкти, які залежать від разових донорів або не мають достатньої кількості волонтерів, часто стикаються з проблемами, пов'язаними із нестачею ресурсів, що впливає на їхню ефективність і спроможність відповідати на нагальні потреби.

Дослідження також показало важливість адаптації волонтерських проєктів до умов, що швидко змінюються. В умовах війни і кризи волонтерські організації змушені оперативно реагувати на зміни ситуації, що вимагає високої гнучкості і здатності швидко мобілізувати ресурси. Проєкти, які змогли адаптуватися до нових умов, були більш успішними у наданні допомоги та забезпеченні підтримки постраждалим. Цей аспект підкреслює важливість стратегічного планування та готовності волонтерських організацій до швидкої адаптації в умовах кризи.

Окрім цього, дослідження підкреслило значення співпраці між волонтерськими організаціями та місцевими громадами. Успішні проєкти часто ґрунтувалися на тісній співпраці з місцевими органами влади та іншими соціальними інституціями, що дозволяло більш ефективно використовувати наявні ресурси та краще координувати зусилля. Спільна робота з місцевими громадами сприяла швидшій і більш організованій реалізації проєктів, що в кінцевому результаті підвищувало їх ефективність.

Загальні висновки дослідження показують, що успішність волонтерських ініціатив в умовах кризових ситуацій залежить від правильної комбінації людських, фінансових і інформаційних ресурсів. Залученість волонтерів виявилася найбільш важливим фактором, оскільки саме волонтери є рушійною силою проєктів. Фінансова стабільність є критичною для забезпечення постійної підтримки та реалізації проєктів у довгостроковій перспективі, тоді як активність інформаційних кампаній сприяє мобілізації громадськості та підвищенню рівня обізнаності про волонтерські ініціативи. Рівень задоволеності бенефіціарів є важливим індикатором якості наданої допомоги та допомагає визначити ефективність проєктів з точки зору отримувачів підтримки.

Результати дослідження також підтверджують необхідність постійної комунікації з громадськістю та залучення нових ресурсів для забезпечення стійкості проєктів. Успішні проєкти відзначалися високою активністю у соціальних медіа, що дозволило залучити більшу кількість волонтерів і донорів. Це підкреслює важливість інвестицій у інформаційні стратегії для залучення підтримки.

Проведене дослідження дозволяє запропонувати наступні рекомендації щодо покращення координації та ефективності волонтерських проєктів:

1. Створення єдиної координаційної платформи. Для покращення координації між волонтерськими організаціями рекомендовано створити єдину онлайн-платформу, де можна буде розміщувати інформацію про проекти, потреби в ресурсах та добровольцях, звіти про діяльність та плани на майбутнє. Це дозволить уникнути дублювання зусиль, рівномірно розподілити ресурси та ефективніше реагувати на актуальні потреби.
2. Залучення додаткових фінансових та матеріальних ресурсів. Для підвищення стабільності та забезпечення безперебійної роботи волонтерських проектів необхідно залучати додаткові джерела фінансування, зокрема через партнерство з бізнесом, грантові програми, фандрейзинг та краудфандингові кампанії. Важливо розробити чітку стратегію залучення ресурсів для покриття поточних і довгострокових потреб.
3. Підвищення кваліфікації волонтерів. Волонтерські організації повинні забезпечити своїм членам можливість навчання та підвищення кваліфікації. Наприклад, можна організувати тренінги з надання психологічної допомоги, управління проектами, комунікацій та кризового менеджменту. Це дозволить підвищити професіоналізм волонтерів та забезпечити високий рівень підтримки бенефіціарів.
4. Запровадження системи моніторингу та оцінки ефективності проектів. Для оцінки впливу та ефективності волонтерських проектів доцільно запровадити систематичний моніторинг та оцінку, зокрема через використання ключових показників ефективності (KPI). Це дозволить вчасно виявляти проблеми, оцінювати досягнення цілей та забезпечувати гнучкість в управлінні проектами.
5. Підтримка активної комунікації з громадою. Важливо забезпечити активну комунікацію між волонтерськими організаціями та

місцевими громадами. Це можна реалізувати через проведення регулярних зустрічей, звітів про діяльність, інформаційних кампаній у соціальних мережах та взаємодію з місцевими лідерами. Такий підхід сприятиме підвищенню довіри до волонтерських ініціатив та залученню нових учасників.

6. Розвиток партнерських зв'язків із державними установами та НГО. Важливо створювати стратегічні партнерства з державними організаціями, неурядовими організаціями та місцевим бізнесом для посилення ресурсної бази волонтерських проєктів та забезпечення інтеграції з іншими ініціативами, спрямованими на підтримку населення.

Покращення координації та ефективності волонтерських проєктів є критично важливим для досягнення стійкого позитивного впливу на громади та окремих осіб, які потребують допомоги. Виконання вищезазначених рекомендацій дозволить оптимізувати ресурси, підвищити рівень задоволеності бенефіціарів, запобігти вигоранню волонтерів та забезпечити сталий розвиток волонтерських ініціатив. Крім того, впровадження системного підходу до управління проєктами та моніторингу результатів дозволить зробити волонтерську діяльність більш прозорою, зрозумілою та результативною для суспільства.

Загалом, реалізація цих рекомендацій сприятиме зміцненню волонтерського руху, підвищенню його ролі у підтримці соціальної стабільності та забезпеченню всебічної допомоги у кризових ситуаціях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горінов П. В., Драпушко Р. Г. Волонтерська діяльність в Україні: соціально-правове дослідження. Київ: Державний інститут сімейної та молодіжної політики, 2022. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/39498>.
2. Менеджмент волонтерських програм: посібник для підготовки менеджерів волонтерських програм. Програма розвитку ООН. Київ, 2020. URL: <https://www.undp.org/ukraine>.
3. Кліпкова О. І., Шегинська Н. З. Волонтерські програми як одна із базових концепцій соціальної відповідальності: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції на тему «Світ наукових досліджень. Випуск 13» (25-26 жовтня 2022 р. м. Тернопіль). С. 182-184. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Volonterska-diialnist.pdf>
4. Аркуша, О. and Литвин, В. and Бондар, Г. О. and Лукачук, О. and Хлипавка, Л. М. (2018) *Про гідність. Волонтерський рух в Україні 2013–2017 років*. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Львів. URL: <https://eprints.cdu.edu.ua/4533/>
5. Соціальне і правове забезпечення волонтерської діяльності в Україні в умовах безпекових викликів: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. / за заг. ред. П. В. Горінова, Р. Г. Драпушка; Навчально-науковий інститут права УДУ імені Михайла Драгоманова (м. Київ, 27 квітня 2023 р.). Київ, 2023. 246 ст URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/40096/Sotsialne%20i%20opravove%20zabezpechennia.pdf?sequence=1>
6. Посібник волонтера / В. В. Вашкович, О. Ю. Василенко, Т. О. Карабін, Я. В. Лазур, В. В. Манзюк, В. М. Рошканюк. – Одеса : Видавничий дім

- «Гельветика», 2022. — 88 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/51018/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0.pdf>
7. Бондаренко А., Вдовцов Ю. Посібник по роботі з волонтерами. — Київ, 2021. — 164 с. URL: https://caritas.ua/wp-content/uploads/2022/02/5_ukr_digital_whole.pdf
8. Поліщук Н. Волонтерство як соціально-педагогічний феномен. Інноватика у вихованні. № 15. 2022. С. 320-329. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/Volonterska-diialnist.pdf>
9. Менеджмент волонтерських програм: посібник для підготовки менеджерів волонтерських програм / За заг. ред. Т.І. Сила, Т.Л. Лях; авт. кол.: Т. Журавель, Т. Лях, К. Пуха та ін. — К.: ФОП Буря О.Д., 2020. — 174 с. URL: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/UA-UNDP-volunteering-programmes.pdf>
10. Бондаренко Н., Грига І. та ін. Основи соціальної роботи: К.: КМ Академія, 2004. — Ч. 1. — 178 с. URL: <https://www.academia.edu/9743916/>
11. Шаповалова К. В. Моніторинг волонтерських ініціатив в Україні: аналітичне дослідження. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/26511/Shapovalova%20K.%20V.pdf?sequence=1>
12. Жарікова Д., Чередниченко О. Посібник з розвитку волонтерства. Київ: Карітас Україна, 2024. URL: https://drive.google.com/file/d/1qK02PeDAyvc-4AbJITnIffAE_vj9GO0s/view
13. Оцінка ефективності волонтерських проєктів. Тренінг «Ефективний менеджмент волонтерських програм» 26-27 лютого 2016 року URL: <https://gurt.org.ua/uploads/news/files/2016-2/.pdf>

14. Волонтерство під час війни. Київ 2023. URL: <https://civilvoicesmuseum.org/articles/volonterstvo-pid-chas-viyni-z-chogo-pochati>
15. «Засади стійкості та основні виклики для громад під час війни». Національна платформа стійкості та згуртованості. Київ. Вересень 2024. 26 с. : аналітичний звіт. URL: https://ucipr.org.ua/images/files/1963/66fd5d961e06d3.75414303_file.pdf
16. Говоруха Н. Волонтерство як платформа соціальних перетворень. *Педагогічний процес: теорія і практика (серія: педагогіка)* № 3-4 (66-67), 2019 . URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/925989>
17. Карпенко О. Г. Формування професійної компетентності соціального працівника як однієї із умов успішної практичної діяльності управління соціальними проєктами: навчальний посібник. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова Серія II. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління* Київ: URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3946/Karpenko.pdf?sequence=1>
18. Трілленберг В. Проєктний менеджмент: основи теорії та практики. Тернопіль: Економічна думка, 2001. URL: https://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf
19. Новаківський І. І. Проєктний менеджмент як базовий інструментарій інноваційного розвитку / І. І. Новаківський, Н. І. Чухрай. – с.60–70. Математичні моделі та новітні технології управління економічними та технічними системами : колективна монографія. – Харків: ФОП Мезіна В.В., 2017. URL: https://wiki.lpnu.ua/wiki/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%86

%D0%B3%D0%BE%D1%80_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87

20. Наумов О. Б. Проектний менеджмент: навчально-методичний комплекс. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2023. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/65363>

21. Брик Я.А., Говорун Н. В., Дементьєв В.В., Лащук О.М., Мельник О.В., Потій О.В., Скитьова Г.С., Тищенко М.П. Школа волонтерів: навчальний посібник. URL: <https://inmol.org/shkola-volonteriv-navchalnyj-posibnyk/>

22. Матвеев С.Ф. Соціальні аспекти волонтерського руху: минуле та сьогодення соціальний вплив волонтерських ініціатив: дослідження в Україні. Національний університет фізичного виховання та спорту України. URL: <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/Fzv-1-2010/161-165.pdf>

23. Панькова О.В. Розвиток волонтерської діяльності в Україні як прояв активізації соціальних ресурсів громадянського суспільства: специфіка, проблеми та перспективи Український соціум. 2016. № 2(57) URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2016/04/25-40__no-2__vol-57__2016__UKR.pdf

24. Горінов П. В. Соціально-правовий аспект волонтерської діяльності в Україні. Київ: НАН України, 2020. URL: <https://dismp.gov.ua/volonterska-diialnist-v-ukraini-socialno-pravove-doslidzhennya/>

25. Онлайн-курс «Менеджмент волонтерських програм». URL: <https://elearning.volunteer.kiev.ua>

26. Кравець Г.В. Фандрейзингові інструменти політики соціального партнерства на місцевому рівні в Україні. *Регіональні студії*. Ужгород, Видавничий дім «Гельветика». Вип. 27. 2021. С.50-54. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/course/volonterska-diialnist-i-fandrayzynh>

27. Липитчук О. Тенденції розвитку волонтерського руху в Україні *Scientific Collection «InterConf»*117 (2022): 180-188. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/course/volonterska-diialnist-i-fandrayzynh>
28. Чернявська, О.В. Фандрайзинг [Текст]: навч. посіб. / О.В. Чернявська, А.М. Соколова. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 188 с. URL: <https://naub.ua.edu.ua/fandrajzynh-yak-systema-poshuku-dzherel-finansuvannya-dlya-hromadskyh-orhanizatsij-ukrajinskyj-ta-zarubizhnyj-dosvid/>
29. Бусленко, Б.В. Фандрайзинг неприбуткових організацій в Україні [Електронний ресурс] / Б.В. Бусленко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/1_NIO_2014/Economics/4_155397.doc.htm.
30. Волонтерська діяльність в Україні: соціально-правове дослідження: монографія / Павло Горінов, Ростислав Драпушко. Київ: Державний інститут сімейної та молодіжної політики, 2022. 240 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39498/Volonterska%20diialnist%20v%20Ukraini.pdf?sequence=1>
31. Посібник фасилітатора «Активні громадяни» URL: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/ac_toolkit_19th_aug_2014_final_version_ukr_2015_2.pdf
32. Сумець О. М. Проєктно-орієнтоване управління організацією : навч. посібник. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2022. 167 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059515.pdf>
33. Бондаренко, А. та ін. (2021). Онлайн-тренінг «Залучення та координація волонтерів». URL: https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/democratic_governance/involving-and-coordinating-volunteers.html.

34. Кулініч Т. Успішне управління соціальним проєктом: від ідеї до реалізації URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/737581.pdf>
35. Горєлов Д.М. Волонтерський рух: світовий досвід та українські практики : аналіт. доп. / Д.М. Горєлов, О.А. Корнієвський. – К. : НІСД, 2015. – 36 с URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/65-74__no-1__vol-56__2016__UKR.pdf
36. Карпенко О. Г. Соціальна активність особистості у територіальній громаді Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2020. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/49840/1/Petrochko_Karpenko_Liutyi_SA_OTG_FPSRSO.pdf
37. Бондаренко А., Вдовцов Ю. Посібник по роботі з волонтерами. Київ, 2021. 164 с. URL: https://caritas.ua/wp-content/uploads/2022/02/5_ukr_digital_whole.pdf
38. Лях Т. Л. Історичні засади соціально-педагогічної діяльності волонтерів за кордоном // Волонтерство як ресурс соціальної роботи у громаді: Зб. статей [Текст]: Матеріали Міжнар. наук. конф. для студ. та аспір. «Обличчя соціальної держави» в рамках проєкту «Покращення якості соціальних послуг дітям та сім'ям у громаді», Київ, 22–23 берез. 2006 р. – К.: Християнський дитячий фонд, 2006. – С. 61–70. URL: <https://veche.kiev.ua/journal/3716/>
39. Українське суспільство в умовах війни. 2022: Колективна монографія / С. Дембіцький, О. Злобіна, Н. Костенко та ін.; за ред. член.-кор. НАН України, д. філос. н. Є. Головахи, д. соц. н. С. Макеєва. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 410 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Ukrainske_suspilstvo_v_umo_vakh_viiny_2022/

40. Чайка І. Ю. Волонтерство: сутність феномена та особливості його функціонування в сучасній Україні // Науково-теоретичний альманах «Грані». 2017. Т. 20. № 7(147). С. 72–79. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39498/Volonterska%20dialnist%20v%20Ukraini.pdf?sequence=1>
41. Лях, Т.Л. (Ред.). (2012). Менеджмент волонтерських груп від А до Я. URL: <https://er.ucu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/421df7cc-516b-40cb-b3a2-078361382dbc/content>
42. Волонтерський менеджмент: як координувати волонтерів? URL: <https://mms.gov.ua/news/volonterskyi-menedzhment-iak-koordinuvaty-volonteriv>
43. Трілленберг В. Проектний менеджмент: основи теорії та практики. Тернопіль: Економічна думка, 2001. URL: https://library.wunu.edu.ua/files/EVD/kl_proekt_men_trillinberg.pdf
44. Червоненко К. С. Формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників засобами волонтерської діяльності // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2020. Вип. 77. С. 216–220. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39498/Volonterska%20dialnist%20v%20Ukraini.pdf?sequence=1>
45. Аркуша, О. and Литвин, В. and Бондар, Г. О. and Лукачук, О. and Хлипавка, Л. М. (2018) *Про гідність. Волонтерський рух в Україні 2013–2017 років*. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Львів. URL: <https://eprints.cdu.edu.ua/4533/>
46. Чайка І. Ю. Волонтерство: сутність феномена та особливості його функціонування в сучасній Україні // Науково-теоретичний альманах «Грані». 2017. Т. 20. № 7(147). С. 72–79. URL:

<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39498/Volonterska%20dialnist%20v%20Ukraini.pdf?sequence=1>

47. Залучення та координація волонтерів URL:

<https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/manual-involving-and-coordinating-volunteers-2.pdf>

48. Лях, Т.Л. (Ред.). (2012). Менеджмент волонтерських груп від А до Я.

URL: <https://er.ucu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/421df7cc-516b-40cb-b3a2-078361382dbc/content>

49. Бондаренко Н., Грига І. та ін. Основи соціальної роботи: К.: КМ Академія, 2004. – Ч. 1. – 178 с. URL: <https://www.academia.edu/9743916/>

50. Чернега С. Соціальна активність особистості як умова розвитку сучасного українського суспільства. URL:

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/6576/1/37.pdf>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Анкети для респондентів волонтерських проєктів

Анкета для волонтерів

1. У яку кількість волонтерських проєктів ви були залучені?
 - ☐ Менше 5
 - ☐ 5-10 проєктів
 - ☐ 10-25 проєктів
 - ☐ Більше 25 проєктів
2. Як часто ви берете участь у волонтерських заходах?
 - ☐ Кожен тиждень
 - ☐ Щомісяця
 - ☐ Раз на кілька місяців
 - ☐ Рідше
3. Як ви оцінюєте рівень фінансової підтримки проєктів?
 - ☐ Відмінно
 - ☐ Добре
 - ☐ Задовільно
 - ☐ Погано
 - ☐ Дуже погано
4. Як ви оцінюєте участь місцевих громад у підтримці проєктів?
 - ☐ Відмінно
 - ☐ Добре
 - ☐ Задовільно
 - ☐ Погано
 - ☐ Дуже погано
5. Як ви оцінюєте активність інформаційних кампаній?
 - ☐ Відмінно

- Добре
 - Задовільно
 - Погано
 - Дуже погано
6. Які труднощі ви зустрічаєте під час участі у проєкті?
7. Що б ви хотіли покращити в організації волонтерської роботи?
-

Анкета для бенефіціарів

1. Чи отримували ви допомогу від волонтерської організації?
- Так
 - Ні
2. Яку допомогу ви отримували?
- Гуманітарна допомога (продукти, одяг)
 - Медична допомога
 - Психологічна підтримка
 - Інше
3. Як ви оцінюєте швидкість надання допомоги?
- Відмінно
 - Добре
 - Задовільно
 - Погано
 - Дуже погано
4. Як ви оцінюєте рівень допомоги?
- Відмінно
 - Добре
 - Задовільно
 - Погано
 - Дуже погано

5. Як ви оцінюєте комунікацію з волонтерською організацією?
- Відмінно
 - Добре
 - Задовільно
 - Погано
 - Дуже погано
6. Чи відчували ви покращення після отриманої допомоги?
- Так
 - Ні
7. Що б ви хотіли покращити в роботі волонтерської організації?

ДОДАТОК Б

Гайд для проведення напівструктурованих інтерв'ю з волонтерами

Мета інтерв'ю: Отримати глибше розуміння мотивації, досвіду, викликів і рівня задоволеності волонтерів, які беруть участь у волонтерських ініціативах, а також визначити чинники, що впливають на їхню діяльність.

1. Вступна частина

1. Представлення дослідника.

- "Доброго дня! Мене звати [ім'я дослідника]. Я проводжу дослідження, присвячене успішності волонтерських ініціатив, і хотів(ла) би дізнатися вашу думку з кількох питань."

2. Пояснення мети інтерв'ю.

- "Це інтерв'ю допоможе зрозуміти, які фактори впливають на вашу участь у волонтерських ініціативах та їхній успіх."

3. Гарантії анонімності.

- "Ваші відповіді будуть використані лише в узагальненій формі для наукових цілей. Ви можете не відповідати на будь-які питання, якщо не бажаєте."

4. Отримання згоди.

- "Чи не заперечуєте ви проти участі в інтерв'ю?"

2. Основні питання

Блок 1: Мотивація до участі

1. Чому ви вирішили долучитися до волонтерської діяльності?
2. Що вас найбільше мотивує брати участь у волонтерських проєктах?
3. Чи вплинули на ваше рішення якісь події, особисті переконання або приклади інших?

Блок 2: Досвід у волонтерській діяльності

4. Як довго ви займаєтеся волонтерством?
5. Скільки проєктів ви вже реалізували або в яких брали участь?
6. Які завдання в рамках волонтерських ініціатив ви виконуєте найчастіше?
7. Які проєкти вам запам'яталися найбільше, і чому?

Блок 3: Організація роботи

8. Як би ви оцінили організацію волонтерської діяльності у вашому проєкті?
(Наприклад: координація, підтримка, забезпечення ресурсами)
9. Що, на вашу думку, можна покращити в організації волонтерських ініціатив?
10. Чи достатньо ви відчуваєте підтримку з боку координаторів або інших волонтерів?

Блок 4: Виклики та проблеми

11. З якими основними труднощами ви стикаєтеся під час участі у волонтерських проєктах?
12. Як ці проблеми впливають на вашу мотивацію продовжувати волонтерську діяльність?
13. Чи є проблеми, які особливо заважають досягненню цілей проєкту?

Блок 5: Результати волонтерської діяльності

14. Як ви оцінюєте вплив вашої діяльності на бенефіціарів?
15. Чи отримуєте ви зворотний зв'язок від людей, яким допомагаєте?
16. Як волонтерство впливає на ваше особисте життя (емоційно, соціально)?

3. Завершення

1. Подяка респонденту за участь.

- "Дякую вам за час і відверті відповіді. Ваша думка дуже важлива для нашого дослідження."

2. Можливість додати коментарі.

- "Чи є щось, що ви хотіли б додати або розповісти про свій досвід, чого не було у запитаннях?"

4. Примітки для дослідника

- Дозволяти респонденту висловлюватися вільно, не переривати.
- Записувати ключові моменти або використовувати аудіозапис (за згодою респондента).
- Уточнювати відповіді, якщо вони є нечіткими, але уникати нав'язування власної інтерпретації.

АНОТАЦІЯ

Зубович А.В.. Кваліфікаційна робота на тему «Проектний менеджмент у сфері волонтерських ініціатив: чинники успішності».

Актуальність теми. Волонтерські ініціативи в умовах сучасної війни в Україні стали критично важливими для підтримки військових, цивільного населення та вирішення гуманітарних проблем. Проектний підхід дозволяє підвищити їх ефективність через чітке планування, контроль за ресурсами та прозорість виконання завдань.

Мета дослідження — визначення чинників, що впливають на успішність реалізації волонтерських проєктів.

Завдання дослідження - вивчити організацію діяльності волонтерських ініціатив за проектним підходом; визначити ключові чинники успішності волонтерських проєктів; оцінити вплив цих чинників на результативність; дослідити роль волонтерських проєктів у вирішенні соціальних проблем під час війни; та розробити рекомендації для підвищення ефективності управління.

Об'єкт дослідження — волонтерські ініціативи в Україні під час війни.

Предмет дослідження — чинники успішності реалізації волонтерських проєктів у кризових умовах.

Практичне значення дослідження. Результати роботи можуть бути використані для покращення управління волонтерськими ініціативами в умовах криз. Проектний менеджмент сприяє еволюції ініціатив у довготривалі проєкти через координацію, залучення ресурсів, розвиток людського капіталу та комунікацію.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. У висновках підсумовано

результати дослідження та наведено рекомендації для підвищення ефективності управління волонтерськими проєктами.

Ключові слова: волонтерська ініціатива, проєктний менеджмент, чинники успішності, волонтери, бенефіціари, фінансова підтримка, інформаційна кампанія.

ABSTRACT

Zubovych A.V. Qualification paper titled "*Project Management in the Sphere of Volunteer Initiatives: Success Factors.*"

Relevance of the topic. Volunteer initiatives during the ongoing war in Ukraine have become critically important for supporting the military, civilian population, and addressing humanitarian challenges. A project-based approach significantly enhances their efficiency through structured planning, resource control, and task transparency.

Objective of the research — to identify the factors influencing the successful implementation of volunteer projects.

Research tasks: study the organization of volunteer initiatives using a project-based approach; identify key factors for the success of volunteer projects; assess the impact of these factors on project outcomes; investigate the role of volunteer projects in addressing social issues during wartime; develop recommendations to improve the efficiency of volunteer initiative management.

Object of the study — volunteer initiatives in Ukraine during the war. *Subject of the study* — factors influencing the success of volunteer projects under crisis conditions.

Practical significance of the research. The findings can be used to improve the management of volunteer initiatives in crisis situations. Project management facilitates the evolution of initiatives into sustainable and long-term projects through coordination, resource mobilization, human capital development, and communication.

Structure of the work. The thesis consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of references, and appendices. The conclusions summarize the

study's main results and provide recommendations to enhance the efficiency of managing volunteer projects.

Keywords: volunteer initiative, project management, success factors, volunteers, beneficiaries, financial support, information campaign.